

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mescu.

Velja popoliti
48. 30. kr. z leta.

Štev. 9. V Celovcu 15. septembra 1871. XX. tečaj.

Pridiga za XVIII. pobinkoštno nedeljo.

(Kaj se pravi Boga kleti? gov. L. R.)

„In glej, eni pismarjev so sami pri sebi rekli: Ta preklinja“. Mat. 9, 8.

(Konec).

V vasi Edinghausen, ne dalječ od mesta Bielefeld je prekli-
njevavcu na misel prišlo, v pivnici se obhajati. Sedel je s svojimi
vinskimi bratci za mizo, vzel je kruh in vino v roke, izgovarjal
nad obedvojuim Jezusove besede, s kterimi je zakrament s. Reš-
njega Telesa postavil, in ju razdelil med tovarše. Ko pa nanj
versta pride, da kruh in vino povžije, začne mu slabo prihajati.
Glavo na mizo nasloni, in v malo trenutlejih je po njem. — To
je popolnoma resnična prigodba, ki naj bo vsem zasmehovavcem
svetih reči v svariven izgled.

S k l e p.

Povedal sem vam danes, kaj je bogokletstvo, povedal, da se
ga varujete, ker je tolikanj strašno in pregrešno. Mislim, da ta-
kih bogokletnežev ni dosti med vami, in da še tisti, kteremu kdaj
kaka taka strašna misel v glavo šine, ali mu kaka taka neznana
beseda iz ust uide, ali se mu kako tako grozensko djanje spod-
takne, ki med bogokletstvo spada, menda nima tolikanj hudovolj-
nega serca, in se le bolj v naglosti in nepremišljenosti pregreši.

Toda bogokletstvo je le vendar bogokletstvo, če je tudi le iz naglosti ali neprevidnosti storjeno; in Bog je le vendar ž njim razžaljen, in bližnji le lahko pohujšan, čeravno človek ni preklinjal iz tolikanj hude volje. Zatoraj nastane za vsakega med nami sveta dolžnost, varovati se bogokletstva na vso moč, ga vstavljati, kjerkoli in kaderkoli nam pride na pot, in zavračevati ga z vso razumnostjo in resnobo, pa tudi krotkostjo in poterpežljivostjo, ter keršansko ljubeznijo, ravno kakor revni toda pobožni duhoven Klaudij Bernard. Klaudij Bernard se je groze stresel, kader je kako bogokletstvo začul. Nekega dne na voznika naleti, in voznik se je prestrašno rotill, in je neznano preklinjal. Toliko preklinjevanja ko sveti mož sliši, obide ga groza in ga strah spreletuje, in se ne more zderžati, ter gre, in voznika lepo po keršansko zaverne in posvari. Voznik pa se le še bolj vname, ter še hujše preklinjevaje pobožnega duhovnika vseka za ubo. Duhoven pa ga na to ves miren zaverne rekoč: „Prijatelj! le še enkrat me vdari, če se ti ljubi; pa prosim te, le ne preklinjaj mi nikar!“ — O da bi pač tudi mi vsi tolik strah in toliko grozo imeli pred kletvino in sosebno pred bogokletstvom, katero nam tolikanj časne nesreče uzrokuje, pa nam zraven tudi še večno pogubljenje nakopava! Amen.

Pridiga za XIX. pobinkošno nedeljo.

(Od Božjega ropa; gov. M. T.)

„Prijatelj, kako si le sem prišel, ko nimaš svatovskega oblačila? Mat. 22, 12.

V v o d.

Po besedah našega Zveličarja Jezusa Kristusa je nebeško kraljestvo podobno ženitnini, h kateri so vsi ljudje poklicani, vse ljudstva brez razločka povabljene. Pa, bodi večnemu Bogu potoženo! kako veliko jih je še, do katerih ta glas povabljenja še ni

prišel, da tavajo po temi nejevere ali ostudnega malikovanja! Bodi pa še bolj Bogu potoženo, da je tudi tacih veliko število, ki so glas povabljenja sprejeli, toda ga nočejo poslušati, ampak pijani od kozarca posvetnega veselja in oslepljeni od svojih nemirnih strast na neminljive večne radosti v nebesih pozabivši, se pečajo le s časnimi stvarmi, da je na zadnje ne le prazen in zastonj ves njih trud; ampak verh tega še svoje neumerjoče duše pogubé. Toraj, kristijan, poslušaj glas nebeškega Očeta in pomisli, da boš k ženitnini v nebesih le na to vižo spuščén, če se večkrat na zemlji pri obedu ljubezni z njegovim mesom in ž njegovo kervijo vredno pogostiš. K njemu te kliče Božji Sin sam z ljubeznjivimi besedami: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil“. Da se boš pa pri tem Gospodovem obedu vredno pogostil, moraš v svatovskem oblačilu gnade Božje k njemu priti; ker brez svatovskega oblačila gnade Božje bi te v večnosti zadele besede razserdjenega kraljevega Sodnika: „Zvežite mu roke in noge, in verzite ga v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje z zobmi“. Tedaj je na nevredno obhajilo postavljena kazen peklenškega ognja. Ker je po tem takem nevredno sv. obhajilo tako velika pregreha, da je pekel zanjo prižgan, vam bom z Božjo pomočjo danes ob kratkem razložil: da je nevredno sv. obhajilo strašna pregreha. Poslušajte!

R a z l a g a.

1. „Upam si terditi, pravi sv. Avguštin, da Bog v svoji vsemogočnosti ni mogel, v svoji modrosti ni vedel, in v svoji obilnosti več dati ni imel, kakor sam sebe v zakramentu sv. Rešnjega telesa“. Kolika sreča tedaj za kristijana, ki se v tem zakramentu vredno sklene s svojim Bogom; zakaj, kakor jutranja rosa čez dan vele cvetlice omladi, še lepše oživi vredno sv. obhajilo čiste duše. Zato je imela neka svetnica navado reči: „Ko bi bilo treba za prejemo sv. obhajila skozi ogenj iti, da le k svojemu Jezusu pridem“. Po pravici se toraj sme reči, da je vsako vredno sv. obhajilo svatovski dan nebeške poroke za dušo, ki Jezusa živo ljubi. Da je pa dan sv. obhajila za dušo zares dan veselja, moramo, pravi sv. Bernard, kače posnemati. One namreč, preden grede k studencu pit, strup iz sebe izbljujejo. Tako moramo tudi mi, preden k studencu večnega življenja stopimo, izbljuvati ves strup jeze, nevošljivosti, mesenega poželjenja in napuba življenja. Zato nas svari sv. Krizostom rekoč: „Varuj se podoben biti Herodu, ki je tudi rekel, da hoče iti molit novorojenega kralja, mislil ga je pa

umoriti. Herodu je Zveličar ušel, — ali tebi se da najti. Kako strašno bi bilo vendar, ko bi v svojih smertnih grehah svoj grob našel! — Ker pa od nevrednega sv. obhajila govorim, moram vam povedati, kdo da se po nevrednem obhaja. Nevredno se obhaja tisti, ki po neveljavni spovedi k Gospodovi mizi pristopi. Neveljavna je pa tista spoved, kedar se vedoma kak smertni greh zamolči, ali kjer manjka pravega kesanja in sklepa resničnega popoljšanja. Neveljavna je spoved tistih, ki v sovraštvu naprej živé; ptujega blaga ne povernejo in svojega obrekovanja čez bližnjega ne prekličejo; neveljavna je tistih, ki v pregrešnem znanji ostanejo, ali si ne prizadevajo, dano pohujšanje popraviti in svoje navadne strasti premagati. Vse take spovedi so Božji ropi, in toraj tudi sv. obhajila nevredne. Je li nevredno obhajilo velika pregreha? — Nevredno obhajilo je tako velika pregreha, da človek zoper Boga več storiti ne more. Božji rop zasramuje Njegovo večno in brezimno ljubezen, in stori večje tolovajstvo nad Božjim sinom, kakor tisti Judje, ki so ga na križ pribili; zakaj ti njegovi križavci ga niso spoznali za Boga; kristijan pa, ki se prederzne, ga po nevrednem prejeti, spozna ga za svojega Boga, in ga vendar le znovič križa v svojem sercu.

Znano vam je, da je Kristus strašno „Gorjé!“ nad enim izrekel. In komu ima to gorje veljati? Ali morebiti Judom, ki so ga do smerti sovražili in preganjali? Nak. Ali morebiti Pilatu, ki ga je po nedolžnem k smerti obsodil? Tudi ne. Ali morebiti Herodu, ki ga je zasramoval in za norca imel? ali tistim beričem in vojščakom, ki so ga zvezali, mu v obraz bljuvali, ga topli, zasmehovali, mu ternjevo krono na glavo pritisnili, ga s težkim križem obložili in mu, z žebliji ga na križ pribijavši, vse žilje in kite raztergali? Tudi tem ne. Komu tedaj velja to gorje? Vendar vsaj tisti Judovski druhali, ki je kričala na vse gerlo v svoji dušni omotici: „Njegova kri pridi čez nas in naše otroke!“ Nak — tudi tem še ne; ampak svojemu izdajavcu je rekel: „Gorjé mu, po katerem bo izdan Sin človekov; boljše bi mu bilo, da bi nikoli rojen ne bil.“ In ta nesrečni izdajavec je Juda Iškarjot, eden zmed dvanajsterih, ki so z njim vred v skledo pomakali; eden tistih njegovih zbranih prijatlov, ki mu je dal od svojega mesa, od svoje krvi zavžiti. O hudobija, nad katero se mora pekel sam zavzeti! In poglej! nič manjša ni hudobija kristjana, ki ga pri sv. obhajilu po nevrednem v sé prejme. Tudi on je Kristusov tatinski izdajavec, Juda Iškarjot, in kakor je v tega, tako tudi v takega kristjana satan šine, da po besedah cerkvenega učenika vpije: „Dajte mi sem Jezusa Kristusa! jez ga hočem znovič na križ pribiti; v svojem sercu, kakor na novi Golgoti, mu hočem križ postaviti“.

Strašni so bili tisti Božji ropi, ki so se pred šestdesetimi

leti v prekucijah in puntih na Francoskem godili. Cerkve, hiše Božje, so prenejali v nesramne gledišča, tabernakeljne po roparsko razbijali; sv. posode, ciborije, v katerih so bile še posvečene hostije, so ostudno ognjnsili; sv. hostije po tleh metali in z nogami po njih teptali; da, v nekem mestu so celo osla v mašne oblačila oblekli, ga v procesiji po mestnih ulicah vlačili in na velikem tergu posvečeno hostijo prednj na tla vergli, in nad njim vpili: „Tu žri svojega Boga!“ Tu so se godile hudobije, da v primeri ž njimi vsaka druga hudobija zgine, in človeku, ko to sliši ali bere, res beseda zastaja in mu lasje po koncu stopajo. Zašli so tako deleč, da so neko nečisto nesramnico v Parizu v slovesni procesiji sem ter tje nosili, in potem to nečistnico v tabernakel stolne cerkve postavili, da je z nogo na britki martri stala, in francosko obnorenno in brezbožno ljudstvo je pred njo na kolena padalo in jej kadilo zažigalo. Kaj ne, da mora človeka mraz spreletavati in stermeti mu je nad takim peklenskim početjem. — Ali še več hudobije ima v sebi početje kristijana, ki po nevrednem k sv. obhajilu pristopi; zakaj Jezus v takem sercu kristijana ni obdan, kakor na Oljski gori, od nečloveških beričev in divjih hlapcov, ampak od legijonov zaverženih duhov. O nesrečni človek! ti si tedaj iz srede angelov in kerubimov prestavil Jezusa v smradljivo ječo svojega serca in si ga satanu pod noge vergel; tvoje sercé je več kakor jama okervljenih tolovajev in razbojnikov. —

2. Nevredno sv. obhajilo je toraj tolika hudobija, da vsako drugo presega; zato so pa tudi kazni, ki so nanjo postavljene, grozovitne. — Če kdo, na priliko, cesarsko postavo prelomi, ga zadene dotična kazen; če se pa še nad osebo kraljevo, ali nad kraljem samim pregreši, je ta hudobija še večja, in toraj tudi večjega strahovanja vredna. Ravno tako je pri nevrednem sv. obhajilu. Kdor smerten greh stori, prelomi eno Božjih zapoved, in zasluži ž njim velike kazni, kdor pa po nevrednem sv. obhajilu prejme, ta se pregreši nad Kristusom samim, ga tako rekoč oropa, in po tem takem tudi največo kazen zasluži. — Kako pa Bóg take kaznuje? Kaznuje jih

a) da oslepijo na duši. Kdor po nevrednem prejme Kristusa, ta zmiraj manj in manj spozna velikost svoje hudobije, gre nevedoma peklu naproti, in je sleherni trenutek v nevarnosti, se vanj pogrezniti. Tak nič več ne vidi postave Božje v svojem sercu, ne vidi groba pred svojimi nogami, ne svojega Očeta v nebesih, ne Zveličarja na križu, ne Sodnika v oblacih. Enak je komu, ki ima s povojem zavezane oči, da ne vidi pred sebo strašnega brezna, ki ga bo zdaj zdaj požerlo. In tako pije brez skerbí iz kozarca prepovedanih slast, dokler mu ga nesrečna smert od ust ne potegne.

Kar je pa za take najnevarniši, je to, da se jim serce uterdi, in ne slišijo ne glasu svoje vesti, ne opominovanja svojih starišev, ne svarjenja pridigarjev, učenikov in spovednikov, in tako brez vsaktere rešitve zapadejo večnemu pogubljenju. — Še ni veliko let, ko je bil nek misijonar v Ameriki k bolniku poklican, kateri se ves čas svojega življenja za yero ni dosti pečal. Bil je premožen in je imel veliko družine. Še v zdravih dneh pa je bil vedno žalosten, otožen in klavern, in viditi mu je bilo, da mu nekaj hudo pri sercu leži. Ko zboli, pošlje njegova žena po misijonarja. V to bolnik dovoli, ter se spové. Ko je pa imel sv. popotnico prejeti, in mu je duboven sv. hostijo že skoraj na jezik djal, zavpije s strašnim glasom: „Nikar, častiti mašnik, v tej hostiji je moj Sodnik! Jez sem grešil, ker sem izdal kri Pravičnega; enkrat samkrat sem bil namreč pri sv. obhajilu, pa po nevrednem, in zato sem zgubljen“. Na to zakrije z odejo svoj obraz in začne ga strašno zvijati; pa preden ga razodenejo, da bi mu mašnik prigovarjal, je že sklenil. — Umerl je v obupu, kakor Juda Iškariot. — Bog take kaznuje

b) da terdovratni postanejo. Da ta hudobija človeka stori brezbožnega, mu vso sramoto pred grehom odvzame, in ga pripravnega stori za vse nesramnosti, to je tako resnično, da še zastaranim grešnikom ni neznano, in misliti bi bilo, da hudoba sama take skrivnosti razodeva. To bote vidili iz te le prigodbe: Star tolovajski poglavar je imel med svojo trumo mladega človeka, ki se mu je zdel s prvega preveč boječ in obupljiv; njegova vest še namreč ni bila popolnoma zadušena. Da bi ga bolj serčnega storil, reče mu enkrat: „Če hočeš svojo boječnost, svoj strah in sramožljivost odgnati, da boš tat in ropar po godu, ki zasadi nož v človeka meni nič, tebi nič, pojdi enkrat k sv. obhajilu, in sprejmi ga po nevrednem!“ Ali ni to prav satanov svet, ki res, kakor rjoveč lev okoli hodi iskaje, koga bi požerl? — Mladeneč gre in res po tem svetu stori. In res je kmali potem vso boječnost zgubil, in je med vsemi tolovaji najterdovratniši in prederzniši postal. — Tako tedaj nevredno sv. obhajilo človeka od Boga in lepih nebes zmiraj bolj odpeljuje, dokler ne pride v tisti strašni kraj, kjer peklenški duhovi v grozovitnem obupanji skupaj prebivajo.

c) Poslednjič Bog take kaznuje s tem, da jih po smerti pahne v večno pogubljenje. Sv. ap. Pavl piše: „Kdor po nevrednem je od tega kruha in pije iz tega kelha, ta je kriv telesa in kervi Gospodove; ta sam sebi je in pije pognubljenje“. (I. Kor. 11, 27.) Kakor nam tedaj vredno sv. obhajilo Božji blagoslov dá in prinese gnado in večno življenje, tako nam nevredno sv. obhajilo prinese prekletstvo, obsojenje, večno smert in pogubljenje. — Pri starih

Gerkih, če je bil kdo k smerti obsojen, šel je vselej rabelj v ječo k hudodelniku s podpisano smertno sodbo; in je hudodelnika prisilil, da jo je moral v usta vzeti in požreti, da se je ta smertna sodba tako rekoč z njim zedinila, in ni mōgla več preklicana biti. Tako po besedah sv. Pavla, ta, ki od Gosp. mize po nevrednem je in pije, sné v sé podpisano sodbo večne smerti in se z njo zedini v večno pogubljenje. To je tedaj žalosti in milovanja, ja kervavih solz vredni konec Božjega roparja; zakaj kdor greši, kakor Juda Iškarjot, in ostane, kakor Juda Iškarjot; ta bo tudi plačilō prejel, kakor Juda Iškarjot v večnem ognji.

S k l e p.

Zato ljubi moji: naj se pač nihče ne prederzne, brez svatovskega oblačila gnade Božje pristopiti k Gospodovi mizi. Vsak naj se poprej omije v kervi Božjega Jagnjeta v zakramentu sv. pokore, in potem naj gre k obedu ljubezni na zemlji! Le če se tega po vrednem vdeležuješ, smeš upati, da tudi od nebeške ženitnine zayeržen ne boš. Amen.

Pridiga za XX. pobinkoštno nedeljo.

(Posvetna ljubezen nevarna merzlica; gov. A. S.)

„Včeraj ob sedmi uri ga je pustila merzlica“. Jan. 4, 52.

V v o d.

Ljubo zdravje je na tem svetu naš največi zaklad. Dokler je človek zdrav, vzemi mu vse, kar ima, vendar je še srečen, dokler si je s svojimi rokami vsakdanjega kruha prislužiti v stanū. Naj mu ogenj pohištvō požge, ali mu strašna nevihta in huda ura

pridelke polja v prah zazibnete, ali mu debela toča sad vinogradov pokonča; zdravo telo s pridnimi rokami si vé zmiraj pomagati. Usmiljenja in milovanja vreden pa je, kterega huda bolezen na bolniško posteljo položi. Če ima tudi v svoji bolezni vsega na obilnem, yendar se mu vse studi in gnjusi, in najboljše jedila so mu grenke in zoperne, da jih vživati ne more.

Kakor je pa s telesom, tako je z dušo. Zdrava duša, ktera se posvetnega, strupenega soparja še ni navzela, je vedno brihtna in vesela. Hrepeni le po Božjih darovih in le v svojem Bogu sladko počiva. Kakor v rahlo zemljo zasajeno drevo na pomlad lepe mladike in odrastlike na kviško poganja, in kakor dim lepo dišečega kadila na kviško puhti; tako se vzdiguje zdrava duša, to je: duša v gnadi Božji z lepo dišečim kadilom svojih čednost proti nebesom. Nasproti pa je bolna duša, kakor telo bolnika, vsa oslABLJENA, da se do svojega Boga in do lepih nebes vzdigovati ne more. Vse Božje jej merzi, vse lepo in prijetno se jej studi, vse nebeško se jej gnjusi. Enaka je drevesu, kterega korenine so podjedene, čegar perje rumeneti in cvetje odpadati začne. Kmalu stoji vse golo in posušeno, in je le žalosten pogled za vertnarja. Sicer je vsak greh za dušo taka huda in nevarna bolezen; ali najnevarniša je nečista, posvetna ljubezen. Ona je enaka hudi merzlici, ki človeka, kakor v ognji kuha in mu s tem neugasljivo žejo napravlja; mu lepoto obličja odvzame, in ga bledega in strašnega dela; ga od vročine dostikrat zmeša, da ob pamet pride in čudne stvari blede; se zdaj na en dan, zdaj na družega in tretjega povrača; mu vse jedila pristudi in ga poslednjič tako oslabi, da ga na zadnje spravi v grob. — Zato poslušajte danes nauk od te strašne, dušne merzlice, nauk od posvetne ljubezni, in ta naj vam ostane v spominu čas vašega življenja. — Začnem v imenu tega, ki ozdravlja naše dušne in telesne rane.

Razlaga.

1. Merzlica človeka zgreje, ga kakor v ognju skuha, in mu s tem neugasljivo žejo napravlja. Ravno to sv. Avgustin od nečiste ljubezni terdi, rekoč: „Nečista ljubezen dušo vname, da po pozemeljskem hrepeni in po minljivem sega, in zverne se v najnižje, potopi v najglobokejšo“. Iz te unéme vstane neugasljiv ogenj, ki poprej ni pogašen, dokler spolnjenja svojih pregrešnih želj ne vživa. To vidimo nad Amnonom, Davidovim sinom, v kterem se je nečisti ogenj ljubezni do svoje lastne sestre tako vnel, da se je poslednjič bolnega storil, in ko

sta sama bila, jo v greh posilil. — Temu enak je bil Antiob, ktere ga se je zavoljo nečiste ljubezni do svoje mačohke buda jetika prijela, in vendar ni poprej miroval, dokler ni ž njo v nesramnem grebu svojega poželenja nasitil. — Še strašnejše je, kar se bere v življenji sv. Vincencija od žené, Valentine po imenu. Celo leto je tlela v njej nečista žerjavica do tega svetnika, in ker ni mogla ž njim drugače govoriti, se na videz vleže na smertno posteljo. Zdaj pokliče k sebi sv. Vincencija, mu na skrivnem vzrok svoje bolezni razodene, ter ga z obetanjem in žuganjem v greh nagovarja. Ali sv. Vincenci jo na Božje pripuščenje da v oblast hudiča, da je od njega obsedena za toliko pregreho strašne martre terpela, dokler jej na svetaikovo prošnjo spet ne odležejo. — Tako silen je tedaj tisti nečisti ogenj, da si v svoje pogašenje najnesramniše zmišljuje, da človeka vsega prevzame in obsede, in ga kakor v ognju kuha. Zato že neversk pisavec (Plavt) od zaljubljenega pravi: „Meče, križa, zbada, verti me, kakor hoče, kolo ljubezni“. In drug pisavec veli: „Žeje ljubezni niso v stanu pogasiti vsi valovi morja“. — Kakor se tedaj, kedar ogenj ustane, s hiš strehe potegujejo, vrata razbijajo, ključavnice snémajo, oboki narazen tergajo in z vodo polivajo, in se brez prizanašanja od kraja vse narazen razmetava, da se ogenj ustavi; ravno tako človek v divji nesramnosti vse opovere poterga in zagraje preskoči in si vse prizadene, v pregrehab pogasiti ogenj nečiste ljubezni.

2. Merzlica človeku lepoto obličja odvzame, ga bledega stori in oslabi. Ravno to stori nečista ljubezen, in še verh tega ga s sramoto pokrje. — Da je temu tako, pogledjmo le nekoliko po svetu. Mladenči in deklice, ki bi se mogli kakor roža razcvetati in jaki prihajati, vidimo jih, kako se dela radi ogibljejo in se težih opravil varnejo, kako hodijo mehkužni in prihuljeni z v tla obrnjenimi, tamnimi očmi, in se vlačijo, kakor senca brez vsega življenja in veselja, v svoji moči sivi starosti enaki. Nekdaj zale mladenče in rudeče deklice, pometavke vseh plesišč, poprej nikdar vgnane vidimo pod ojstro koso smerti prezarano padati. Kaj je tega krivo? Po Jezusovem nauku nikakor ne terdim, da je edini vir bolezni sama nečistost; zakaj dostikrat so najnedolžniši in narčistejši mnogim boleznim podvrženi: vendar pa terdim, da bi bil prihodnji zarod čverstejši in terdnejši, ko bi se čistost spodobno čislala, ne pa se že pred zakonom skrunila. Pogledjte Samsona, mestne vrata sneti, stebre zidovja vzdigniti, poslopje podreti in sovražnike pobiti mu ni bilo nič. V naročji Dalilinem pa je zgubil svojo moč in svojo prostost, prišel med objemanjem ob svoj pogled in svojo čast. Zato pravi sv. Bazilij od njega: „Ko se je ljubezni prešestnice vdal, zgubil je svojo moč popolnoma, in oslepljen je bil otrokom v posmeh“. In sv. Tomaž

od Salomona govori: „Zavoljo nečistosti je postal v zasramovanje vsemu ljudstvu, da so se celó njegovi sužnji zoper njega vzdignili“. Zato mu cerkv. pridigar v sv. pismu očita: „Tvoje ledja so se žensk pritakuile, in s tem si madež pridjal svoji slavi“.

3. Merzlica od vročine človeka dostikrat zmeša, da ob pamet pride, in čudne, smešne stvari blede. Še bolj se zmeša in še bolj blede nečista ljubezen. Kaj porečete od Henrika, ki je na privoljenje svoje žene Adelhajde v samostan šel; poznejše pa od ljubezni oslepljen ga spet popustil in tako ob pamet prišel, da je svoji ženi s sekiro glavo odsekal, potlej pred hišo na prag letel, z rokami ploskal in s smehom pripovedoval, kaj je storil? Ali ne porečete, da je od nečiste ljubezni popolnoma obnorel? Kaj porečete od takega, ki se zavoljo nečiste ljubezni, ko mu je ogrenjena, ustrelil, se obési ali v vodo skoči; kaj od taci, ki se zavolj njé s kolmi pobijajo? Kaj si mislite od priliznjenih jezikov, ki vam z medenimi ustmi zlate gradove obetajo, vam rožice po vseh potih našega življenja steljejo, od rajskega veselja govoré, in vam nebesa že na tem svetu ponujajo? Li ni to največe bledenje in največa nespamet? Zakaj skušnja nam svaritven nauk daje, da so se vsi, kterikoli so na to vižo v greh privolili, strašno ogoljufali. Namesto medú vživajo grenek pelen od jutra do večera; namesto po rožicah, hodijo po bodečem ternju, namesto rajskega veselja vživajo noč in dan grenkost in žalost; na mesto zlatih gradov imajo revščino in pomanjkanje, namesto obljubljenih nebes pekel že na tem svetu. —

4. Merzlica se nadalje zdaj na vsak, zdaj na drugi, ali tretji dan povrača; nima toraj nič stanovitnega. Tako nestanovitna je posvetna ljubezen. Danes gori, jutre ugasuje, tretji dan se v sovraštvo spremeni. To nestanovitnost so že neverniki s tem zaznamovali, da so malika ljubezni s perutmi malali, ki zdaj prileti, zdaj zbeži. Da je pa posvetna ljubezen tako nestanovitna, pride od tod, ker se začne ali zavoljo lepote obraza, ki pa v pregrehab toliko hitrejše zgine; ali zavoljo bogatstva, ki se z razujzdanim življenjem spet hitro zapravi; ali zavoljo kakošnih daril, ki tudi sčasoma zaostanejo. Kedar se toraj obraz spremeni, spremeni se tudi ljubezen. — Tak zgled imamo nad Amnonom, od kterega sem poprej povedal, da je zavoljo nečiste ljubezni do svoje sestre celo zbolel; jo pa že precej po posiljenem grehu bolj sovražil, kakor jo pred grehom ljubil; zakaj svojim strežajem je ukazal, da so jo z gerdo od njega pahili. — Drug zgled nam je Angličanski kralj, Henrik 8. Spodil je svojo prvo ženo od sebe, in se z drugo, Ana Bolën po imenu, zoper Papeževo prepoved in cerkveno prekletstvo, zaročil. Pa čez

ne dolgo časa se mu je poprej tolikanj ljubljena Ana tako pristudila, da jo je ukazal ob glavo dati. — Je li današnje dni kaj drugače? O koliko žalostnih zgledov imamo, da se zapeljane, če se prav ne umoré, pa vsaj čas njih življenja osramotene sirote zapusté! Ljubezen, ki je na perutih priletela, je na perutih spet zbežala.

5: Merzlica človeku jedila pristudi. Tako nečista ljubezen duši odvzame veselje do Boga in do Božjih stvari. Pridige se mu gjusijo, pobožni pogovori se mu studijo in svarjenje ga le žali. Toda to ni čuda; zakaj posvetna ljubezen in pa ljubezen do nebes skup prebivati niste v stanu, ker ste si ravno nasproti. Kjer je Dagon, tam skrinja zaveze ne ostoji, kjer je hudič, tam Bog biti ne more. — Čednost je njemu nečednost, dobro je hudo, opominovanje je razžaljenje. Posvari ga skušeni oče; on te ne bo slišal. Posvari ga ljubeznjiva mati; on te bo zasmehoval. Posvari ga zvesti prijatelj; on te bo zapustil. Vzdigni goreči pridigar svoj glas čez to pregreho; on se ti bo v obraz posmehoval. Posvari ga natihoma modri spovednik, naštej mu še toliko pripomočkov, pripoveduj mu še toliko žalostnih nasledkov iz te pregrebe za dušo in telo, popisuj mu pekel ali nebesa, reči mu misliti na smert ali sodbo; on ti bo svoje ušesa zamašil. Združi naj se vas sto in sto ljubeznjivih glasov; on vas sprejel ne bo; zakaj njegovo serce je kakor terd kamen, na katerem vsako kladvo odskoči. — Ker se mu je pa Božje vse pristudilo, je tedaj njegovo serce zakovano v nerazdrobljivo

6. železje nečiste ljubezni, ktera ga poslednjič v pogin pahne, kakor huda merzlica človeka na zadnje v grob zavezne, kakor je Eva zapeljala Adama, da ni sama grehu, sužnosti in smerti zapadla. Zato Peter Zlatousti take gaddom primerja, ki se eden družega do smerti pikajo. Tako je pogubila Dalila Samsona, tako Judit Holoferna; tako je prišel ob glavo Sihem, tako Salomon ob svojo veljavo in svojo čast.

S k l e p.

Zdaj vidimo, kako nevarna je nečista, posvetna ljubezen; kaj se hočemo od nje družega učiti, kakor se je varovati z vso močjo? Tedaj rečem vsem, ravno tako čistim dušam, kakor spri-deni sodergi, hudičevim služabnikom, tatovom in roparjem sv. čistosti, kar sv. Bazilij pravi: „Boj se greha, po katerem si jih vidil,

veliko poginili; prosim te, ne pij iz kozarca, po katerem jih je bilo veliko zavdanih; ne pritakni se jedi, od ktere strupa jih je veliko pomerlo; ne hodi po potu, kjer jih je bilo veliko oropanih in pobitih; varuj se jame, v katero jih je padlo brez števila“. Rečem vam z Mojzesom: „Danes, ko zaslišite Gospodov glas, ne oterpnite svojih src“. Blagor mu, kdor pot nedolžnosti ohrani, v nebesih med Serafi ni svetejšega od njega! Kdor pa je ta pot zgrešil, naj se derži družega robastega in ojstrega; ker ta pot, pot pokore, je sama in edina deska, ktere se po razdrobljeni barki na viharnem morji poprijeti in okleniti zamorete. Če to izpustite, ste pogubljeni za vselej; zakaj družega zdravila ni ne v nebesih, ne na zemlji za bolno dušo. Amen.

Pridiga za XXI. pobinkoštno nedeljo.

(Keršanska spravljalivost; gov. M. H.)

„Tako bo tudi moj Oče nebeški vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih serc. (Mat. 18, 35.)

V v o d.

Kaj je hotel Jezus Kristus učiti in naročevati s priliko, katero smo v današnjem sv. evangelju brali? Naročeval je lepo, žlahtno spravljalivost ali prizanesljivost do razžalnikov; učil je, kako neobhodno potrebno da je, da tem, ki nas žalijo, iz serca odpustimo in z njimi se spravimo. Dobri kralj, ki je svojemu hlapcu grozno veliki dolg deset tisuč talentov odpustil, je usmiljeni Bog, ki nam strašni dolg naših grehov, ktere ga bi nikoli ne zamogli plačati, po svojej neskončni milosti odpušča in v sveti spovedi izbriše. Ako nam pa Bog veliki nedoplačljivi dolg naših grehov odpusti, imeli bi tudi mi svojim dolžnikom, jim, ki nas žalijo in nam škodujejo, vselej in radi iz serca odpuščati. Ako nočemo in ne znamo razžalnikom in sovražnikom svojim odpustiti,

podobni smo hlapcu, ki je z zahvaljevanjem za sprejeto dobroto na jeziku spred gospoda stopil in svojih sohlapcev enega zagledal, ki mu je trohico sto denarjev dolžen bil. Zahvaljevanje se mu kmalu v preklinovanje spremeni. Zgrabi in davi ga in roti mu: „Plačaj me, kar si dolžen“. Čeravno uni za poterpljenje prosi, verže ga v ječo, dokler ne bo plačal dolga. Strašna grozovitnost misliš pri sebi moj kristjan! prav se mu je zgodilo, da je gospod njegov, ki jo je zvedel, se razserdil in pustil tudi njega v ječo vreči, dokler ne bo poplačal vsega dolga.

Gola pravica se je neusmiljenemu hlapcu zgodila. Kaka se bo pa nam godila, ako nimamo usmiljenja s svojim bližnjim, ako nočemo odpustiti? Poslušaj, kaj Jezus pravi: „Ravno tako, kakor kralj unemu neusmiljenemu hlapcu, bo Oče nebeški vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih senc“. Oh, kateri ne znajo bližnjemu odpustiti, tudi pred večnim sodnikom ne najdejo odpuščanja, neusmiljence čaka ojstra, neprizanesljiva sodba!

Ljubi kristjani! po tem, kar smo v današnjem evangelju iz Gospodovih ust o neusmiljenosti in hudem sovraštvu slišali, ni mi treba, vam hudobo in strašno kazen tistih, ki ne znajo odpustiti, dalej razlagati. Rajši se obrnem k nasprotni lepi čednosti, po kateri pravi kristjan rad, z veseljem in vselej odpušča, kaderkoli da je bil razžaljen. Ta lepa čednost se imenuje spravljalivost ali prizanesljivost — njo hočem v današnji pridigi priporočevati; poslušajte!

Razlaga.

Rad bi vam danes sveto keršansko čednost prizanesljivosti in spravljalivosti priporočal in hvalil, pa kje najdem spodobnih besed, ponebeško lepoto njeno vredno popisovati? Mislim svoj namen popolniše doseči, ako podobo, ogledalo te čednosti, pokažem. Take podobe lepih čednost so življenje svetnikov; tam najdeš, tam vidiš kakor v bistrem ogledalu, kako imaš tudi ti živeti in vsako zapoved sv. vere spolnovati. Za današnji namen moj, za ogledalo lepe prizanesljivosti in spravljalivosti, sem si zvolil sv. Janeza milodarnega.

Sv. Janez, ki se zavolj ljubeznive skerbi za uboge in revne milodarni imenuje, je bil škof v velikem mestu Aleksandriji. Veliko in imenitne reči, posebno imenitne dela keršanske milostljivosti vam bi mogel od njega praviti; ali danes omenjam le dva iz-

gleda, v katerih se njegova ljubezen do razžalnikov čudno sveti in kaže.

1. Sv. škof je moral enkrat enega svojih podložnih duhovnikov posvariti in kazniti. Pa namesti da bi se bil ta duhovnik poboljšal, jezil se je zoper svojega škofa hudo in hude opravljive marenje zoper njega po mestu raznašal in raztroševal. Ko kaj takega zasliši, bolelo je dobrega pastirja zlo ne toliko zavoljo svojega ogerdjenega imena, kakor zavoljo velikega greha in dušne škode, katero je uni oslepljeni mašnik sam sebi napravljjal. Ko je sv. Janez bližnjo nedeljo k oltarju pristopil in začel že sv. mašo brati, pride mu v misel beseda Jezusova: „Kader svoj dar k oltarju prineseš in tam se spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe; pusti ondi svoj dar pred oltarjem, in pojdi poprej spraviti se s svojim bratom, in potlej pridi in daruj svoj dar“, (Mat. 5). Janez stopi spred oltarja in pošlje po unega duhovnika. Ko ta njegov sovražnik pride, pripogne sv. škof svoje koleno pred njim in prosi: „Brat odpusti!“ Taka ponižna ljubezen je unega tako prijela, da se je glasno razjokal, pred svojega gospoda in škofa padel in priserčno za usmiljenje prosil. Škof je rekel: Bog odpusti nam vsem skupej; na to sta srčno spravljena v cerkev šla, in ko je škof sv. mašo naprej bral, o kako resnično je mogel moliti: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!“

Pobožni kristjan moj! povej mi, ali zamore kaj lepšega biti, kakor ta ponižna ljubezen in prizanesljivost svetega škofa, ki je sam razžaljen svojega podložnega za odpuščanje prosil, se ž njim priserčno spravil in njegovo dušo hudega sovraštva rešil! Ja taka ponižna spravljivost naznanja, da je pravi duh Jezusove vere v človeku — brez te čednosti tvoja ljubezen ni prava, po njej pričāš, da si pravi ponižen in pobožen kristjan. In vsakemu je Bog tako skušnjo naložil. Kje je človek, bodi visok ali nizek, gospod ali blapec, ki bi ne bil večkrat manj ali bolj razžaljen in ki bi krivica se mu ne zgodila marsikako?

Prijatelj! ako nazaj pogledaš v svoje preteklo življenje; koliko mi bi mogel praviti, ko bi le največe krivice in razžaljenje svoje hotel povedati; pa take reči se morajo v vodo pisati. Pa tudi tega se moraš zanesti, da boš naprej marsiktero razžaljenje in marsikako hudo krivico našel na svojem potu. Pa misli kristjan! Bog sam mi tako žalost pošlje, da prizanašam in odpustim, da svoje grehe spokorjam in narlepšo ljubezen kažem, ljubezen do razžalnika, ljubezen do sovražnikov. Bodi prepričan kristjan moj! ako rad in vselej, bodi si razžaljen hudo in globoko v serce, da te prav boli; ako rad in vselej odpustiš, bodi prepričan, tudi Bog ti bo grehe tvoje odpustil; na smertni postelji ni lepše tolažbe, kakor kader reči moreš, da si v svojem življenju prav velikokrat

močno in krivično bil razžaljen, da si pa ravno tolikokrat prav iz serca odpustil. Zato: „Zveličani so milostljivi, oni bojo sami milost dosegli“. Ja stopiš enkrat pred sodnika, moreš ga na njegovo besedo opomniti: Po tvoji besedi sem svojim bratom odpustil, odpusti tudi meni ti, kakor si obljubil.

2. Omenjam drug izgled iz življenja svetega Janeza. Imel je enkrat sv. škof prepir z Niketom, višim deželskim oblastnikom v Aleksandriji. Ko sta se bila en čas pred in zad prepirala, ločila sta se razjezena in, kakor se v prepiru rado godi, vsak med njima je terdneji mislil, da ima prav.

Sv. škof Janez pride k domu, večer se bliža in serce mu ne da pokoja. Pošlje dva duhovnika k oblastniku in da mu povedati: „Sonce k božji gnadi gre, sv. pismo pravi: Ne najte sonca k božjej gnadi iti nad svojo jezo“. Oblastniku Niketu, ki je bil sicer pobožen kristjan, grejo te besede do živega serca, napravi se in hiti k svetemu škofu, kjer se lepo spravita in vnovič sprijaznita. Kristjan moj! Vzemi si tudi ti k sersu imenitno besedo: „Ne pustite sonca k gnadi iti nad svojo jezo“. Ako se ti zde, da ima kdo kaj zoper tebe, ne odnašaj, lepo ž njim se spraviti. Ne rajtaj dolgo, kdo da je napravil razpertijo in prepir. Boljši je kristjan, rajši spozna samega sebe za dolžnika, in manjše se mu dozdeva razžaljenje bližnjega. In ako bi ne bil v resnici sam čisto nič zadolžil, uči se od sv. škofa Janeza, kako lepo, imenitno in visoko da je, razžalniku roko v spravo podati, in iz sovražnika ljubega prijatelja si pridobiti.

S k l e p.

V življenji svetega Janeza milodarnega se še več takih imenitnih izgledov lepe ljubezni do razžalnikov in vselej pripravne prizanesljivosti najde; pa že iz tega, kar sem vam pravil, zamorete spoznati, kako imenitno in lepo da je prizanesljivo usmiljeno serce. Delajte po njem! Spravi se kristjan brez odlaganja s svojim nasprotnikom, zbrisi iz serca, pa tudi iz svojega očesa in vsega svojega zadržanja vso jezo in sovraštvo, naj te lepša vselej zlahtna prizanesljivost in ljubezen. Ako pa z nobenim v sovraštvu in merzloti ne živiš, bodi vsaj pripravljen, zanaprej, kader bi imel razžaljen biti, vselej odpustiti. Varuj se posebno, da nikoli kaj hudega ne govoriš in se pritožuješ čez tiste, ki so te kaj razžalili. Varuj se tudi vseh sovražnih misel, in koderkoli te skušnjava napada, komu nevoljen ali sovražljiv biti, moli ponižno: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom“. Amen.

Pridiga za XXII. pobinkoštno nedeljo.

Človek je kralj; gov. J. A — st.)

„In Jezus jim reče: Čegava je ta podoba in napis?“ Mat. 22, 20.

Še zadnjikrat je prišel Jezus v lepi Jeruzalem velikonočne praznike obhajati in dokončati svoje težko opravilo na zemlji. — Vse je le vanj gledalo, vse je za njim vrelo, vse ga je rado poslušalo. — Le farizeji ga niso mogli terpeti, ki so bili hinavci, na videz pravični, skrivej pa polni krivice, in on jim jo je odkril, — in to jih je jezilo.

Vjeti so ga hotli, in kaj storé? Pošljejo k njemu svojih učencev z Herodjani vred, in ga vprašajo, ali se sme davek odrajtovati, ali ne? — Herodjani so bili na cesarjevi strani, farizeji in ljudstvo pa so bili zoper cesarja, in so hotli le Bogu podložni biti, cesarju pa nič ne dati. Torej so mislili farizeji, da se bo Jezus zdej vjel, naj že potegne, čez ktereга hoče. Toda Jezus je vnovič svojo božjo modrost razodel, in sovražnike osramotil. Reče jim: „Kaj me skušate hinavci? pokažite mi dagni denar? So mu dali denar. Jezus reče: Čegava je ta podoba in napis? in oni pravijo: Cesarjeva! Tedaj jim reče: Dajte toraj cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega“, — tako jih je odpravil in njih hinavščino razodel.

Na judovskem denarji je podoba cesarjeva bila, pa ravno tako tudi mi v sebi neko podobo nosimo. Čegava je pa ta podoba in napis, ki ga na sebi in v sebi nosiš, o kristjan! Tudi na tebi se sveti lepa kraljeva podoba, zakaj kristjan je v to poklican, da bi kraljeval.

1. Že pri stvarjenju je bil h kraljevanju poklican, pa je z grehom pravico kraljevati zgubil.

2. Po odrešenju je človek svojo poprejšno pravico zopet dobil, in je še k veliko večji kraljevi časti povzdignjen bil.

Od tega hočem govoriti, poslušajte!

I. del.

Solnce je že gorelo na nebu in luna je svetila po noči. Zemlja je bila lepo zelena, in vsa žival se je veselila svojega življenja — pa ni je bilo še ene pametne stvari na zemlji, da bi spoznala svojega Boga in nar višega Gospoda. Pa Bog naredi iz zemlje človeško telo, in mu vdihne neumerjočo dušo, in telo je oživel — in prvi človek Adam je vstal in spoznal svojega Boga.

Sv. pismo nam stvarjenje človeka dalje s temi le slovesnimi besedami pripoveduje: „In Bog je stvaril človeka po svoji podobi; po božji podobi ga je vstvaril, moža in ženo ju je vstvaril. In Bog ju je blagoslovil rekoč: Rastite in množite se, in polnite zemljo, in podveržite si jo, ter gospodujte z ribami morja in s pticami neba in z vsemi živalmi, ki lazijo po zemlji“ (I. Moz. 1, 28). — S temi besedami je Bog človeka postavil gospodovavca čez vse pozemeljske stvari.

To gospodstvo čez druge stvari je pa človek le proti temu od Boga prejel, da bi bil svojo voljo božji volji podvergel; človek je imel le tako dolgo gospod vseh stvarjenih reči biti, dokler je bil z Bogom sklenjen; ko bi bil grešil, bil bi to gospodstvo zgubil. In res, kakor hitro sta se prva človeka od Boga ločila, ker sta lažnjivim besedam hudičevim več verjela, kakor pa resnobnemu povelju neskončno resničnega Boga in sta se prostovoljno pod oblast lažnjivega duha podala, zgubila sta pravico, čez stvarjene reči gospodovati.

„Oni so božje povelje zaničevali, pravi sv. Avguštin, povelje tistega Boga, ki jih je vsem drugim stvarjem, ki na zemlji živé, predpostavil, ki jim je paradiž za prebivališče dal, ki jim je obilnost v vseh rečeh in srečo v polnosti podelil, ki jim ni ne veliko, pa tudi ne velikih in težkih zapoved naložil.“ Od zdej za naprej sta prišla pod oblast svojega zapeljivca in nar hujšega sovražnika. „Oni so prišli v sužnost tega, pravi sv. Tridentinski zbor, ki je imel oblast čez smert“, to je, v sužnost hudiča.

Po storjenem grehu pa stvari, čez ktere gospodovati je Bog v začetku oblast dal, njemu niso več hotle pokorne biti. Celo pozemeljsko stvarjenje se je zoper človeka spuntalo, po tem, ko se je bil človek zoper Boga spuntal. Paradiž je bil za njega zgubljen in dežela, v katero je pahnjen bil, se je branila ga rediti in, vsi elementi so se zoper njega vojskovali. Potreboval je obleke da se je pred njimi branil; vse svoje moči je moral napenjati, da je s silo od zemlje živež dobival. „Adamu je Bog rekel: Ker si poslušal glas svoje žene in si jedel od drevesa, ki sem ti zapovedal, ne jesti od njega, bodi prekleta zemlja zavoljo tebe; v trudu se boš živil od nje, vse dni svojega življenja. Ternje in osat ti

bo redila in zelišče polja boš jedel. S potom svojega obraza boš kruh jedel, da se poverneš v zemljo, iz katere si vzet; zakaj prah si in v prah se boš povernil! — In Gospod Bog je suknjice iz kož naredil Adamu in njegovi ženi, ter ju je oblekel. Tedaj ju je Gospod Bog pahnil iz vrta veselja.“

Tako strašno je greh človeka ponižal! Gospodovavca zemlje, kateremu so bili angeli, ki so grešili, njegove sreče nevošljivi, je greh storil revnega sužnega, njega in ves njegov zarod, ki je 4000 let v tej sramotni sužnosti zdihoval.

Vendar Bog usmiljenja je človeštvu Odrešenika obljubil, nekega od žene rojenega, kateri je imel kači glavo streti, peklu zmago odvzeti, ljudem prostost otrok božjih pridobiti in jih spet v poprejšno čast postaviti, ja še k večemu veličastvu jih povzdigniti. Že je vidil prerok v duhu, kako bo človek po Kristusu ponovljen, kako bo veličasten po njem postal, in njegovo serce se v sveto veselje in hvalo božjo razlije: „O Gospod, naš Gospod! kako čnda polno je tvoje ime po vsem svetu; zakaj tvoja častitljivost je čez nebesa povzdignjena. Iz ust še majhnih in sesajočih otrok si ti zavoljo svojih sovražnikov hvalo napravil, da sovražniku in maščevavcu usta zamašiš. Če pogledam na dela tvojih rok: tvoje nebo, mesec in zvezde, katere si ti stvaril, kaj je človek, da se njega spomniš, ali kaj je sin človeka, da ga obiščeš? Le malo pod angelje si ga ponižal, s častjo in hvalo si ga kronal“. (psalm 8.)

Poslednjič je obljubljeni Odrešenik prišel na svet. Nebeško čast je zapustil, podobo hlapca na-se vzela, da nas je iz 4000 letne sužnosti, iz verig greha in smerti odrešil. „Ker so tedaj otroci meso in kri z njim imeli, je tudi on ravno tako z njimi deležen postal, da bi s smertjo poterl tega, kateri je oblast čez smert imel, to je, hudiča; da bi te odrešil, kateri so smertnemu strahu vse svoje dni kakor sužnji podverženi bili. (Hebr. 2, 14).

II. del.

Kristus nas je tedaj od sužnosti hudiča odrešil, nam je prostost otrok božjih zopet pridobil; po odrešenju smo postali udje božjega kraljestva, v katerem je vsak prebivavec tudi gospodovavec ali kralj. In sv. kerst so tiste vrata, skoz katere v to božje kraljestvo stopimo.

Pervo, kar se pri delanju sv. kersta godi, je to, da cerkev po moči Kristusa, kateri je pekel zmagal, „vse satanove zaderge, s katerimi je človek od rojstva zvezan bil, razterga“. Mašnik naroprej povzdigne svoj glas zoper hudobnega duha. „Zarotim te nečisti duh, v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha, da greš in pobegneš iz tega le služabnika božjega, ti preklet obsojen, ker on ti

zapové, kateri je z nogami po morju hodil, in Petru, ko se je topiti začel, svojo desnico podal. Spoznaj tedaj, prekleti hudič, svoje obsojenje, in daj čast živemu in resničnemu Bogu, daj čast Jezusu Kristusu, njegovemu Sinu in svetemu Duhu in pojdi iz letega služabnika božjega, ker njega je sebi Bog in Gospod naš Jezus Kristus k svoji gnadi, k posvečenju in studencu kersta milostljivo poklical."

Po gnadi sv. kersta je duša satanovi oblasti za zmiraj odvzeta, če le sama prostovoljno svoje prostosti ne zapravi in se z grehom spet v njegovo oblast ne poda. Zato tudi kerščenc sam priseže, da se hudiču, vsemu njegovemu djanju in vsemu njegovemu napuhu odpové.

Ko se je to zgodilo, mašnik kerščenca s sv. oljem pomaže, z ravno tistim žegnanim oljem, s katerim se tudi kralji mazilijo. Da se duhovni pomen tega sv. dela še bolj pred oči postavi, so tem, ki so kerščeni bili, nekaj tudi zlato krono na glavo djali. Tako je tedaj človek k imenitnosti gospodovavca, h kraljevi časti posvečen. Človek je kralj; to da njegovo kraljestvo ni od tega sveta; kraljestvo, h kateremu je kristjan po posvečujoči gnadi božji poklican, v tem obstoji, da gospoduje čez božje sovražnike in čez sovražnike svojega lastnega zveličanja — gospoduje čez greh, ki od hudiča pride, čez svet, ki je v službi hudega duba in je njegov pomagavec, čez svojo voljo, ki je zavoljo poerbanega greba spridena in zmirej le k hudemu nagnjena. Njegova duša ima gospodovati in kraljevati ves čas pozemeljskega življenja, da bo enkrat po dokončanem pozemeljskem popotovanju kraljevala na večne čase z Bogom v nebesih.

Kakor prvemu človeku, ko je bil stvarjen, ravno tako govori Bog pri sv. kerstu v Kristusu prerojenemu človeku: „Podverzi si zemljo in gospoduj z ribami morja in s pticami neba in z vsemi živalmi, ki lazijo po zemlji.“ Toda ta beseda Gospodova ima zdaj viši pomen: zemlja je poželjivost do pozemeljskih reči in čez to poželjivost naj duša gospoduje, — ribe morja, to so mesene želje in sladnosti, — ptice v zraku, je napuh življenja, — živali zemlje, so poželjivost oči in lakomnost, ktere naj kristjan s pomočjo božje gnade premaguje. Belo oblačilo, katero se kerščencu kakor kraljev plajš poda, pomenja, da njegova kraljeva čast v čistosti in nedolžnosti obstoji in da kakor hitro stan nedolžnosti in posvečujoče gnade božje zapusti, tudi svoj tron zgubi in suženj postane.

Človek je kralj! Sv. Krizostom pravi: „Ravno tako častiljiv, kakor mogočen kralj, ki z zlato krono na svojem tronu se bliska, je slehern človek, kateri s svojo dušno močjo čez svoje strasti gospoduje.“ Pa ktera je tista moč in čast, ktera človeku ime kralja vseh pozemeljskih reči pridobi? Morebiti njegova te-

lesna moč, moč njegovih kit in kosti? Tudi ne! Oroslan ali lev in druge zveri so še veliko močnejše. Ena moč le je, katero le sam človek ima in ktera ga stori kralja vsega stvarjenja: moč duše, moč, s katero sam čez se gospoduje. Kaj bi se mogoče pri takem človeku hvaliti, kateri zadosti telesne moči ima, kateri ima tudi dober spomin in bister um, pa se jezi, maščevanju, napuhu, nečistosti in drugim strastim da gnati in vleči, in je sebi in drugim v pogubo in razdjanje? Ali je tak še kralj?

Znana vam bo prigodbica od jezdic ali konjika, kako ga je njegov divji konj čez ternje in germovje vlekel; nekdo, ki ga je memo leteti vidil, vprašal ga je: kam pa? Jezdic je pokazal na svojega konja in je rekel: „Kamor se temu le poljubi!“ Koliko nespametnih, ki od pobožnega keršanskega življenja na krive pota zaidejo, ki se tej ali uni pregrehi vdajo, in se od nje, kakor od nevkrotene živali vleči pusté, morali bi, če bi hotli odkritoserčni biti, ravno tako odgovoriti. O togotnež, z gorečimi lici, z bliskajočimi očmi, kam pa? Kamor se jezi poljubi. O berzni mladenec, kam tako hitro v tamni noči vihraš? Kamor se nečistosti poljubi. O lahkomišljena deklica, ki svetu dopasti želiš in le na lišpanje misliš, kam tako hitro? Kamor se nečimernosti poljubi. O divji, brezbožni človek, ki se iz tvojih ust le preklinovanje in vmazano govorjenje sliši, kam? Kamor se satanu poljubi. Oh, zakaj vendar ne ostaneš raji na poti krotkosti, vestnosti, treznosti, bogaboječnosti, po zapovedih Kristusovih in njegove cerkve?

Saj nisem suženj, mi bo marsikdo odgovoril, saj nisem neumen, da bi se strahovati pustil; jes sem sam dosti pameten, jes storim kar se meni poljubi, jes sem sam svoj gospod. O ti, ki tako govoriš, hudo se motiš! Ti nisi sam svoj gospod, tvoja pregreha, tvoja strast te ima kakor z vervjo zvezanega in te vleče kamor se ujej poljubi, zakaj „kdor greh dela, je suženj greha“. „Greh nima gospodovati v vašem umerljivem telesu, da bi njegovemu poželenju pokorni bili“ (Rimlj. 6). Kdor se grehu gospodovati pusti, kdor je svojemu poželenju pokoren, kdor se svoji lastni hudobiji strahovati pusti, ni noben kralj. Le kdor svoje strasti vkroti in Bogu zvesto služi, ta je kralj.

O srečen, presrečen stan kristjana, kateri je povzdignjen čez vse pozemeljske stvari, in ktereга duša nobenega večega gospoda od sebe ne spozna, kakor Boga, nar višega, nar svetejšega, neskončno dobrotljivega. Vendar to gospodstvo, h kateremu je kristjan poklican, na zemlji še ni doveršeno. Za to gospodstvo, se je treba ves čas življenja bojevati in vojskovati in dokler človek na tem svetu popotuje zmirej je v nevarnosti ga zgubiti. Še le potlej, kader bo po terdem boju zmaga pridobljena in bo tek srečno dokončan, potlej še le bo duša pravo gospodstvo dosegla, ki ga bo v miru in pokoju na večne čase vživala. „Oh, kateri jezik more

dopovedati, pravi sv. Gregor papež, ktera pamet razumeti, kako velike so veselja unega nadzemeljskega kraljestva. V angeljske kore uversten biti, z zveličanimi dubovi pred tronom stvarnikovega veličastva stati, Boga od obličja viditi, neizmerno luč gledati, nobenega strahu pred smertjo ne poznati, darú večne neminljivosti se veseliti. Zakaj tako je božji duh svojim zvestim obljubil: „Gledali bodo njegovo obličje in njegovo ime bo na njih čelih. In noči ne bo več; in ne bo treba svečave, ne svitlobe sonca, ker Gospod Bog jih bo razsvetlil in bodo kraljevali na večne čase.“ (Skrivno razod. 22, 4. 5).

S k l e p.

Iz dozdam rečenega lahko spoznate, da človek je zares k gospodovanju, h kraljevanju poklican. „Vi ste izvoljen rod, pravi sv. Peter (I. list 2, 9), kraljevo duhovništvo, svet narod, pridobljeno ljudstvo, da oznanujete čudeže tega, kateri vas je iz tame v svojo čudno svitlobo poklical.“ O gospodujmo, kraljujmo v življenju tako, da bomo po smerti nezvenljivo krono dosegli in kraljevali v nebesih na vekomaj. Amen.

Pridiga za XXIII. pobinkoštno nedeljo.

(Homilija; gov. L. F.)

„Eden viših je prišel k Jezusu, ga je molil, rekoč: Gospod moja hči je zdaj umerla: ali pridi in položi svojo roko na njo in bo oživela.“ (Mat. 9, 18).

V v o d.

Kaj bom vas danes učil? Poslušajmo le sv. evangelje; ono je pisano nam v pouk. Evangelje današnje nam pove 2 čudeža, ki jih je usmiljeni Jezus storil. Pričata, kako da je Jezus vsemočen in usmiljen do nas. Pride k Jezusu eden izmed viših: in

ga je molil; zakaj se ta viši pred Jezusom tako poniža, da še clo pred njega pade in ga klečè prosi? Njegova hči je umerla, v svoji bridkosti žalostni oče k Jezusu teče in pri njem pomoči išče. Zaupa, če bo Jezus le svojo roko položil na deklico, bode spet živela. Usmiljeni Jezus usliši prošnjo potertega očeta in gre, da bi storil, kakor ga je oče prosil. Ko ljubeznivi Zveličar do hiše pride, kjer je mertva deklica ležala, izžene narpred množico, ki je uganjala hrup in šum; potem reče: Deklica ni umerla, ampak spi; vsi pa so se mu posmehovali, ker so vedeli, da je deklica res mertva. Jezus gre noter, prime jo za roko in deklica vstane in hodi. Med potom pa se je še drugi čudež zgodil. Žena, ki je 12 let terpela na kervotoku, je pristopila od zadej in se je dotaknila roba njegove obleke. Jezus se oberne in ji reče: Zaupaj hči! tvoja vera te je ozdravila. Če premišljujemo te dve prigodbi, najdemo v njih toliko lepih resnic in nauk, da ne vem, kje bi začeli.

Poglejmo torej, kaj se bomo mogli učiti iz današnjega evangeljskega premišljevanja! Pripravite se!

Razlaga.

1. „Eden viših je prišel k Jezusu in ga je molil“, rekoč: Gospod! itd.

Te besede so res vredne, da jih bolj prevdarimo. Eden viših pride k Jezusu in pred njega na kolena pade in ga prosi. To se je zgodilo na potu, ne v izbi; vpricho množice ljudi, ne na skritem. Viši Judov so se Jezusa sramovali, so ga sovražili; ta pa se ni zmenil za vse to. Svojo hčer vidi mertvo in nikjer se ne upa pomoči najti, kakor pri Jezusu; zato k njemu hiti in na potu vpricho velike množice Jezusa moli: „Pridi, položi svojo roko na njo in bo oživela“. Otroci! poglejte vsi in učite se, koliko premore in kaj vse stori ljubezen in skerb starišev za vas. Stariši! poglejte in učite se od tega očeta, kako imate tudi vi skerbeti za dušno in telesno življenje svojih otrok. Poglejte vsi in čudite se, kolikanj zaupanja in terdne vere imel je ta oče! Poglejmo in učimo se vsi, kako imamo Jezusa spodobno častiti in spoštovati.

Siu, hči! kako rado pozabita vse skerbi in križe, ki so jih stariši imeli z vama, da so vaju prerediti in izrediti; kako rado pozabi sin, koliko potov so imeli oče ali mati zanj — in za očeta ali mater še stopinje ne stori; — kako rado se pozabi,

koliko noči mora mati prebedeti pri postelji bolnega otroka — sin ali hči pa še ene dni ali tedne ne more streči bolni, ubogi materi; sin in hči se lepo, ja morebiti še prevzetno oblačita, očeta in mater pa pustita na stare dni ali bose, stergane ali na pol nage hoditi. Poglejte in učite se od višega v dan. evangelju, koliko stori ljubezen starišev do otrok, spomnite se, koliko so tudi vaši stariši storili in še storijo za vas; nikoli tega ne zabite — večno jim bodite hvaležni.

Ta viši je šel pred Jezusa in je pred njega pokleknil in ga molil. Ali so vsi stariši tako skerbljivi za dušno in telesno življenje svojih otrok? Radi bote vsi priterdili, da ne! Poznali bote očete in matere, katerim je gerlo ljubši, kot življenje in zdravje svojih otrok. Poznali bote stariše, kateri imajo za živino večo skerb, kakor za srečo svojih otrok. Za živino imajo čedne hleve, svojih otrok ne očedijo, svoji živini priskerbijo dobro kermo ali dobro pašo; svojih otrok pa doma ne učijo, v šolo ne pošiljajo. Vedeli bote, da so stariši, ki bolni živini postrežejo in ji priskerbijo skerbne pastirje, za bolne otroke pa ne dajo beliča, in pustijo otroke, kedar izraščejo, brez strahu in varstva. Prav je, da se živina lepo oskerbi; tudi ona je božja stvar. Pa človek je več vreden, kot živina; zatorej potrebuje več skerbi in postrežbe, večega varstva in skerbnejšega nauka. Stariši! učite se od tega višega; kako imate skerbeti za svoje otroke!

Sedaj pa pogledjmo še, kako je ta oče, ki je bil jud in eden zmed viših, na cesti pred Jezusa pokleknil in ga molil. Koliko kristjanov osramoti, ki se v cerkvi pred sv. rešnjim Telesom, v katerem je sam Jezus pričujoč, tako vedejo, kakor da bi bili na cesti; ki imajo v cerkvi vse misli le drugod, ne pa pri Bogu. Kolikokrat sem nesel v mestu sv. popotnico bolnikom in dosti kristjanov še toliko spoštovanja do Jezusa niso imeli, da bi si bili glavo odkrili.

Poglejte sedaj, koliko se imamo učiti od tega očeta, ki je zavoljo svoje zamerte hčere k Jezusu prišel, pred njega pokleknil in ga prosil, naj roko na njo položi, da bo oživela!

2. Kaj bomo se še učili iz današnjega evangelja?

Kakor je bila žalost očeta po smerti svoje hčere velika, tako je moralo njegovo veselje še veliko večje biti, ko jo je vidil spet živo in zdravo. Sv. evangelje nam sicer nič ne pové od tega veselja, to se pa samo od sebe zastopi; evangelje le to še pristavi, da je šel ta sloves po celi deželi! Ljubi kristjan! ravno takšno veselje tudi ti lahko narediš očetu nebeškemu; povedal ti bom kako, to nam razlaga sv. Bonaventura. Kristjan! tudi imaš eno hčer, ki je morebiti na smert bolna ali pa je že umerla. Ta hči je

tvoja duša; kedar je v smrtnem grehu je mrtva. Če se spokoriš, svojo dušo, svojo hčer oživiš. Kristus pa jo oživlja, kedar v zakramentu sv. pokore roko svoje gnade na njo položi — po spovedniku, namestniku božjem. Preljubi! to so imenitne resnice, zatorej se moramo pri njih enmalo dalj pomuditi. Da bomo jih ložej zastopili, vprašajmo se: kaj je moja duša? Duša naša je od Boga; od Boga je človeku vdihnjena, po podobi božji stvarjena — ona je prava hči božja. Sedaj se pa poprašajmo: kaj je smertni greh? Smertni greh je težko razžaljenje božje in skoz to razžaljenje zgubimo pravico do svetih nebes in zaslužimo pekel; smrtni greh je dušna smert.

Velikokrat ste to že slišali, pa človeku to vendar ne gre v glavo; najte da vam to še razložim v priliki.

Kedar je nek sin svoje stariše težko razžalil, da ne sme več pred njihove oči in mora daleč preč od njih prebivati, da od njega ne vidijo in ne slišijo več ničesar, ali ni tak sin za stariše, kakor mertev. Enako je z našo dušo.

Kedar Boga razžali s težkim grehom, ni več vredna pred božje obličeje priti; mrtva je za Boga, in ti človek, ki težki greh storiš, si sam, ki moriš svojo dušo.

Kaj bi bilo za božje oči, za oči nar ljubeznivejšega očeta žalostnejšega viditi, kakor dušo v smrtnem grehu, svojo ljubo hčer mervo? Tako bogato doto ji je dal, svojo gnado in milost, svojo drago kri je ljubi Zveličar za njo prelil, da bi jo rešil in očistil, z grehom jo pa ti človek ob vse pripraviš, jo umoriš. Kaj bi moglo Jezusovo božje seree bolj želeti, kakor to, da bi se hči, ki je mrtva, spet oživela, v resnični pokori, v zgrevani spovedi.

Ljubi poslušavec! le poglej svojo dušo, morebiti je zlo bolna, morebiti že mertya; ne zamudi perve priložnosti, da svojo hčer, svojo dušo spet oživiš. „Bog ne želi grešnikove smerti, ampak da se spokori in živi“. Vsaki dan imajo mašniki oblast grehov nas odvezati, če se jih spovemo; zakaj nekteri ljudje spoved tako dolgo odlašajo? Noč in dan je pripravljeno sv. rešnje telo, je pripravljen Jezus sam, nas oživljati in ozdravljati, zakaj smo le mi tako kesni, tako zanikarni. O nikar tako preljubi! Priti bi mogel čas, da bomo Jezusa klicali, pa bo prepozno; da bomo iskali pomoči, pa je ne bo iz nikoder, ker časa obiskovanja nismo spoznali. Stopimo tudi mi zaupljivo k Jezusu, kakor oče v današnjem evangelju, stopimo k njemu in recimo — Gospod moja in tvoja hči — moja duša je umerla —; pa položi svojo roko na njo — skoz roko mašnika, ki odvezo delijo, in spet bo živela.

3. Jezus se ni mudil, ker je vidil živo vero in terdno zaupanje, je šel, da bi storil po volji žalostnega očeta. Kaj, ko bi tudi prosili s tako živo vero in s terdnim zaupanjem, mislite,

da bi zastonj prosili? Ali ni mar Jezus sam rekel: „Prosrite in bote prejeli, in kar bote Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal. Dosihtmal še niste nič prosili v mojem imenu. Prosrite, da bo vaše veselje popolnoma“. Tako govori Jezus sam k svojim učencem, in te besede so resnične še tudi za naše dni. — Mi prosimo, pa velikokrat ne za to, kar nam je v prid — še večidel pa našim prošnjam manjka prave vere in živega zaupanja. Z živo vero, uči Jezus bi mogli gore predstavljati! Kdo od nas ne bi imel kaj prositi? Tega stiskajo te, drugega druge težave in nadloge.

Le idimo k Jezusu in prosimo ga zaupljivo; po njegovi neskončni modrosti bo ali našo prošnjo vslišal ali pa nam jo odrekel, kakor bo naši duši v večji prid. Posebno pa vi stariši radi molite tudi za svoje otroke, posebno takrat, ko vidite, da so v dušnih nevarnostih, današnje evangelje nam spričuje, kako rad in kako hitro vsliši Jezus prošnje starišev za svoje otroke.

4. Še eno reč moram posneti iz prigodbe današnjega evangelja. Jezus je rekel, deklica le spi; on je le roko nanjo položil in je spet oživela. Pa vsi so vedeli, da je deklica bila res mertva in je spala smertno spanje. Vidite, kar noben človek, kar vsi ljudje celega sveta z vso umnostjo in modrostjo ne premorejo t. j. merliča k življenju prebuditi, to je bilo Jezusu lahko, ker je bil in je pravi Bog.

Kakor je to deklico brez vse težave, le z eno besedo k življenju poklical, in kakor je Lacarja, ki je že 4 dni ležal v grobu spet oživel, ravno tako bode imel moč, na sodni dan vse ljudi iz grobov poklicati in zbrati pred svojim sodnim stolom. Ne umite in ne recite, kako bi bilo to mogoče; božja mogočnost presega naš um. Prišel bo čas, da bodo se dopolnile besede: Pride ura, da bodo vsi . . . — ta glas bo pa prišel od ravno tistega Jezusa ki je prebudil mertvo hčer Jairovo.

Jairovo hčer je lahko obudil, težej je bilo pri Lacarju; pri Lacarjevem grobu je Jezus klical in zadnjič glasno prosil Očeta nebeškega, naj ga vsliši. Zakaj neki to, ali ni bil Jezus vselej enako vsemogočen? S tem nas je hotel le učiti skrivnost, da je z našo dušo ravno tako. Kdor prvičkrat ali le malokdaj en greh stori, se lahko spokori, kdor se pa grehu že privadi, in v grehu zastara, za tega je težko, da bi se v resnici spet spokoril in popboljšal. Grehi se ga primejo kakor železna srajca, katero je težko izsleči. Varujmo se torej greha in če smo padli, glejmo da hitro spet vstanemo in se spokorimo; le v grehu ne ostanimo, da v grešno navado ne zabredemo. Na stare dni se človek le redko prav spokori.

Zakaj je Jezus rekel: Deklica ni mertva, ampak spi. Ali mar le on ni vedel, da je mertva? Ali je mar hotel ljudi s tem

slepiti? Bog obvari. Učil nas je, da je smert pravičnega sladko spanje.

Deklica je bila v nedolžnosti umerla, zato pravi Jezus: Deklica ni umerla, ampak spi. Lacar je bil Jezusov prijatelj in pravičen, zato je Jezus tudi od njega rekel: Lacar naš prijatelj spi; in jas grem, da ga zbudim iz spanja". (Joan. XI). „Lacar pa je bil mertev, kakor je bila mertva deklica. Tudi sv. Dub tako uči v ap. djanju. Srečni so mertvi, ki v gospodu umerjo. Sedaj počivajo od svojih del. Smert pravičnega je tedaj sladko spanje; spanje, ker počivajo od dela; sladko, ker ga ne mučijo težave ali dušne bridkosti, sladko spanje, ker bo Gospod pravične zbudil k lepšemu življenju — k večnemu zveličanju. O kako sladke in tolažljive so te besede za nas: Deklica le spi. Smert pravičnega je spanje. Umerli bomo tudi mi, kakšna bo pa naša smert? ali bo smert tudi za nas sladko spanje? Bojtm se, bojim, da ne bomo obsojeni v tisti kraj, kjer ne bo miru in pokoja, ampak jok in škripanje z zobmi. Oh živimo pravično, da bo naša smert, kakor smert pravičnega sladko spanje, iz ktere ga nas bo ljubi Zveličar prebudil k večnemu zveličanju.

S k l e p.

Še veliko več naukov bi lahko mogli posneti iz današnjega evangelja. Pa le te si dobro zapomnimo in večkrat se jih spominjajmo. Spomnimo se, kako je viši prišel k Jezusu, ga prosit, naj oživi mertvo hčer, in tudi mi tako skerbimo za tiste, ki so izročeni naši skerbi. Spominjajmo se, koliko storijo stariši za otroke in bodimo jim hvaležni. Viši je pred Jezusa padel in ga molil. Molimo tudi mi Jezusa in častimo ga v cerkvi in v sv. rešnjem Telesu. Zaupljivo je molil, prosimo tudi mi z živo vero. Jezus je mertvo hčer obudil, obudimo tudi mi svoje duše, Jezus je vsemogočen, nas vse bo na sodni dan zbudil. Smert pravičnega je sladko spanje; živimo pravično! Amen

Pridiga za rožnikransko nedeljo.

(Sveti rožnikranc — prelepa molitev; gov. M. R.)

„Blagor tistim, kateri božjo besedo poslušajo in jo ohranijo“. (Luk. 14, 28).

V v o d

Danes obhajamo veseli praznik s. rožnikranca. Vtegnil bi tedaj eden ali drugi vprašati: Od kod ima nek s. rožnikranc, in od kod ima praznik s. rožnikranca svoj začetek? Dovolite, da odgovor dam na to vprašanje. — Že o prvih časih keršanstva nahajamo samotarce po puščavah, kateri so molili Očenaše in Češčenasmarije po kakem odločenem številu. Nekteri bi bili radi z duhovnimi vred molili duhovske molitve (brevir, psalme), pa brati niso znali, in tedaj so namesto tega molili po poldrugisto (150) Očenašev. Da bi bili vedeli, koliko so že obmolili, pomagali so si s kamenčki, kakor mi zdaj z jagodami na paternoštru. In berž ko ne so ravno ti kamenčki bili prvi začetek naših paternoštrov. — S. rožnikranc pa, kakor ga mi zdaj molimo, izpeljuje svoj začetek od s. Dominika. Ta svetnik, ko vidi, kako se krivovera Albigenzov vedno dalje širi, in da z vsem svojim pridigovanjem in trudom ne opravi veliko zoper silno sprido ljudi, oberne se v goreči molitvi do Marije, naj bi ona pomagala v toliki sili. In Marija se mu prikaže, in ga nauči molitev, v katero so vpletene naj imenitniše resnice naše sv. vere, ravno kot lepo dišeče rože v venec ali krancelj, od koder se ta molitev tudi rožnikranc imenuje. To molitev je s. Dominik učil verne kristjane, ter jo vpeljal po vseh soseskah, koderkoli je pridigoval. In kmalo se je pokazala čudna moč te molitve. Več kot sto tisuč duš se je skoraj povernilo v naročje s. katoljske cerkve in brez števila grešnikov se je spreobrnilo. Ravno zato je pa tudi pridigarski orden ali red, kterega je ustanovil s. Dominik, dobil dovoljenje, obhajati praznik Marije device s. rožnikranca, kateri se je polagoma obha-

jal tudi drugod vedno dalje in dalje po keršanskem svetu, dokler ni bil na zadnje po (dvojni) srečni zmagi nad Turki leta 1571 in 1715 od papeža Gregorja XIII. pred Dunajem in Belimgradom povsod vpeljan in zapovedan. — To je začetek s. rožnikranca in praznika s. rožnikranca.

S. rožnikranec pa ni le samo prav močna in vspešna ampak je tudi neizrečeno lepa molitev. In ravno lepoto s. rožnikranca vam mislim daes razložiti z božjo pomočjo. „Blagor . . .“ pravi Jezus v dan. s. evangelju; poslušajte in ohranite jo tudi vi.

Razlaga.

Da spoznamo, kako lepa in častitljiva da je molitev s. rožnikranca, ni nam drugega treba, kakor da pregledamo bolj na drobno posamezne dele, iz katerih je sestavljena ta sveta molitev.

Kakor vsaktero drugo, takó tudi to molitev pričnemo in sklepamo s s. križem, v znamenje, da le od trojedinega Boga po Kristusovem zasluženju zaupamo doseči, kar dohtevamo in želimo doseči z to molitevjo.

Na to mólimo: Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in s. Duhu . . . kar ponavljamo pri slehernem odstavku, v spričevanje, da vselej in povsod, sosebno pa pri molitvi ne iščemo svoje časti, ampak iščemo le božjo čast, čast trojedinega Boga.

Zdaj mólimo apostoljsko vero, prelepo molitev, s katero spoznavamo, da verujemo v Boga Očeta, kateri je stvaril nebo in zemljo in tudi nas, in tudi še zdaj za nas skerbi prav po očetovo; da verujemo v Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina božjega, kateri je iz nebes prišel na svet, ter za nas terpel in umerl, bil pokopan, je od mertvih vstal, v nebesa šel, in bo od ondot spet prišel sodit vse ljudi, pravične in krivične; — da verujemo v sv. Duha, kateri nas posvečuje s svojo gnado v svetih zakramentih in nam razdeluje svoje sedmere darove; — da verujemo v s. kerš. katoljško cerkev, ktera je vidno zbirališče vseh pravovernih kristjanov pod vidnim poglavarjem, Rimskim papežem, kateri ene nauke verujejo in ene zakramente prejemljejo; — da verujemo v občestvo ali gmajno svetnikov, v katero spadajo vsi pravoverni kristjani na zemlji, vse duše v vicah in svetniki v nebesih, in se znajdejo med seboj v lepi, šveti zvezi; — da verujemo, da s. katoljška cerkev oblast ima, odpuščati grehe vsem, ki so spokornega duha, kar se zgodi v zakramentu s. kersta in s. pokore; — da verujemo v vstajenje mesa, ter v vstajenje naših teles na sodni dan; — da verujemo v večno srečno in nesrečno življenje.

Na dalje spoznavamo svojo slabost in nezmožnost, da namreč sami iz sebe nič ne premoremo, ampak le z božjo pomočjo po neskončnem zasluženju Jezusovem kateri nam oživi pravo vero, nam da trdno zaupanje, nam vžge serčno ljubezen; kateri nam poterdi spomin, razsvetli pamet, omeči voljo; kateri nam vodi naše misli, vodi naše besede, vodi naše djanje.

Zdaj pride Očenaš ali Gospodova molitev spet na versto, prelepa molitev, katero nas je učil Kristus sam, naš nebeški Gospod, in v kateri se z nebeškim Očetom pogovarjamo, kakor se otroci pogovarjajo s svojim dobrotljivim očetom, ter ga prosimo, naj bi nam dal gnado, da bi mi in vsi ljudje Boga prav spoznali in mu dolžno in dostojno čast skazovali; — prosimo, da bi se njegova s. cerkev, ter božje kraljestvo na zemlji, vedno dalj in dalj raztegnila in razširila med narodi, da bi v našem sercu vterdil kraljestvo svoje gnade, in nas vzel po tem življenju tje gori v nebeško kraljestvo; — prosimo, da bi nam pomagal spolnovati njegovo s. voljo, njegove s. zapovedi vselej tako zvesto in natančno, kakor jih spolnujejo angeli in svetniki v nebesih; — prosimo, da bi nam dobrotljivo dal vsega, česar potrebujemo za dušo in telo; — prosimo, da bi nam odpustil naše dolge, ter naše grehe; — prosimo, da bi nas ne pustil priti v take priložnosti, v katerih bi vtegnili storiti kak greh, in če po nameroma pridemo v take nevarnosti, da bi nam pomagal, srečno premagati vse skušnjave; — prosimo, da bi nas milostljivo rešil slehernega greha, pa tudi križe in težave dobrotljivo od nas odverniti, če nam niso potrebne v naše zveličanje; če nam pa teknejo v dušni blagor in prid, da bi nam dal gnado, jih voljno in vdano preterpeti.

Za Očenašom molimo Češčenasi-marijo, ter pozdravljamo mater Zveličarjevo z lepimi Gabrielovimi besedami, Elizabetnim pozdravljevanjem, in se jej s s. cerkvijo izročujemo v priprošnjo, naj bi ona, božja mati, prosila za nas revne grešnike zdaj v življenju in enkrat ob naši smertni uri.

Češčenasi-marijo molimo zverstjo po desetkrat, in vsakokrat, ko pridemo do presvete besede: Jezus! pridevljemo eno skrivnost naše sv. vere, kakoršnih imamo v ta namen odločenih 15, ter 5 veselih, 5 žalostnih, 5 častitljivih, po katerih razdelimo cel s. rožnikranc v 3 manjše dele, ter veselega, žalostnega in častitega.

V vsakem delu tedaj molimo 5 skrivnost, sleherni po desetkrat vpleteno v 10 Češčenasi-marij, ravno kot 5 prelepib, žlahtnih dišečih rož v zali, krasni vence. — Vse te skrivnosti so vzete iz življenja Zveličarjevega, in nas opominjajo na veseli prihod Jezusov na zemljo, na njegovo britko terpljenje in častitljivo vstajenje in vhod v nebo in njegovo veličastno kraljevanje v nebesih.

1. V veselem delu vzamemo v misel najpoprej

a) tisto veselo prigodbo, ko je angelj Gabriel prišel k Mariji, ter jej oznanil, da je izvoljena v mater Jezusovo, in je na to Marija spočela Sina božjega od s. Duha.

b) Potlej spremljamo prečisto devico iz Nacareta tje čez gore v Hebron do tete Elizabete, in se z Marijo vred veselimo njene sreče.

c) Iz Hebrona se vernemo nazaj v Nacaret in iz Nacareta se podamo na pot v Betlehem, kjer se z angeli in pastirci vred veselimo rojstva Kristusovega.

d) Iz Betlehema potujemo v Jeruzalemski tempel, in se ondi s starim Simeonom in pobožno Ano srečne štejemo, da je na svet prišel naš Zveličar in Odrešenik.

e) Na dalje gremo z dvanajstletnim Jezusom na velikonočne praznike v tempelj, zgubljenega Jezusa z Marijo skerbno iščemo, in se ž njo vred iz serca obveselimo, kader ga sred učnikov zopet najdemo.

2. V žalostnem delu s. rožnikranca se najpoprej

a) postavimo v duhu na oljsko goro, milujemo Jezusa, ki je za nas kerv potil, in objokujemo svoje grehe, zavoljo katerih je terpljenje nase vzela.

b) Potlej stopimo z Jezusom v Pilatov dvor, kjer nensmiljeni rabeljni do kervavega raztepó nedolžno Jagnje božje. In z vsem tem še nezadovoljni mu tudi še

c) iz bodečega ternja krono spletó, ter mu jo s silo pritiskajo na sveto glavo.

d) Zdaj gremo za Jezusom s težkim križem obloženim po težavnem križevem potu, in ko pridemo na Kalvarijo,

e) vidimo v svojo serčno žalost, kako nam našega naj večjega dobrotnika na križ pribijejo, in križ povzdignejo, da zdaj v nepopisljivih bolečinah med nebom in zemljo visi in umerje.

3. V častitem delu s. rožnikranca občudujemo

a) Jezusovo častitljivo vstajenje od mertvih na s. veliko-nočno nedeljo.

b) Potlej ga spremljamo ž njegovimi aposteljni na oljsko goro, in ž njim vred gledamo, kako se vedno viši in viši vzdiguje od tal, in gre tje gori v nebo, od koder je bil prišel na zemljo.

c) Iz oljske gore se nazaj podamo v Jeruzalem, in pričakujemo z aposteljni s. Duba, kateri pride na s. binkešno nedeljo v podobi gorečih jezikov, in jih napolni s svojimi darovi.

d) Na dalje premišljujemo matere Jezusove presrečno smert in nje častitljivo vnebovzetje, in jo

e) z angelci vred spremljamo (v dubu) tudi mi tje gori pred sedež božje milosti, kjer jej trojedini Bog postavi na glavo častitljivo krono, ter jo krona za kraljico nebes in zemlje.

Slehernemu teh treh delov s. rožnikranca, ter veselemu ravno tako kakor žalostnemu in častitemu dostavljamo prošnjo za verne duše v vicah, kar je res prav lepo in primerno. Saj menda skor nikogar ni med nami, kateri bi ne imel ali enega ali drugega svojih ljubih že na unem svetn, in ne vé, kako se mu godí. In če bi tudi še nikogar tam ne imel, s katerim je bil kaj tesneje zvezan v sedajnem življenju, to nič ne dé; saj so vsi, ki se koli znajdejo v vicah, naši bratje v Jezusu, s kterimi nas veže keršanska ljubezen in občestvo ali gmajna svetnikov.

Zdaj sklenemo s. rožnikranc, ravno kakor smo ga začeli z Gospodovo molitevjo, apostoljsko vero in znamenjem s. križa.

Tako se moli lepa in častitljiva molitev s. rožnikranca. — In res lepa in častitljiva je ta molitev, česar se vsak lahko prepriča, kdor ga na tanjko premišljuje, kakor smo ga danes mi. S. rožnikranc je krancelj (vence) iz rož, kterega darujemo nebeški Gospi. Rože so lepe, in več ko jih je skupej, prijetniši duh krog sebe blapé, in lepši jih je videti; toda vse drugačne so rože iz nebeškega in vse drugačne iz pozemeljskega verta. Rože iz pozemeljskega verta, če tudi še tako lepe in prijetno dišeče, so vendar le minljive in nestanovitne, ki se hitro obleté in vsahnejo; rože iz nebeškega verta, iz kakoršnih je spleten sv. rožnikranc, pa so oveselivno pozdravljanje, ki ga razodeva sveta, vse osrečivna ljubezen. — Res je, da se pri sv. rožnikrancu ena in tista reč (ter Češčenamarija in skrivnosti sv. vere itd.) ponavlja po

večkrat, toda zavoljo tega ta s. molitev ni neprijetna ali dolgočasna. Ali ni velikoveč zoperno in dolgočasno, poslušati nekterega človeka, kateri eno in ravno tisto nepotrebno reč ali posvetno neslano dogodbo pripoveduje zdaj temu, zdaj unemu, in ponavlja morda po 10, 20 ali še večkrat na dan? Ponavljanje ene in ravno tiste reči pri s. rožnikraucu je ravno zato, da podpira našo slabost. Ko bi kake skrivnosti postavim pri prvi Češčenasimariji ne bili premislili zadosti natanjko, nam je dana priložnost, pri drugi, tretji ali četerti Češčenasimariji popraviti, kar smo zgrešili iz človeške slabosti pri prvi, ter bolj na tanjko premišljevati in si k sercu jemati tisto s. skrivnost.

Tam gori na Nemškem v mestu Kolonija (Cölln) stoji med drugimi tudi neka Lavretanska kapelica. Veliko lepih daril je ondi obešenih pred Marijino podobo, med drugimi tudi dve prav posebni svetilnici (lampici). Nek Hesovski knez je ondi obhajal poroko s svojo nevesto. Ženin in nevesta sta imela posebno gorečo ljubezen do Marije, matere božje. Zatorej se pomenita in naravnata, da ste bile njune serci po smerti vdane v dve omenjeni svetilnici in obešeni pred podobo Marijno. Ob enem je bil odločen kapital ali glavnica, iz čigar obrest se kupuje olje, da noč in dan gori v obeh svetilnicah. In zdaj pubti tako rekoč iz prahu njunih sere svitli plamen ljubezni, ki je gorel nekdanj v njunih sereih za Marijo. — Ljubi moji poslušavci! takih lampic mi ne moremo zlabkoma Mariji darovati, ko bi tudi radi. Vem vam pa svetovati še kaj boljšega. Če Marijo res ljubimo in po otročje spoštujemo, molimo radi prelepo molitev s. rožnikrauca; radi jo molimo, pravim, in vselej prav pobožno. Tem rajši in tem pobožniši, ko molimo to molitev, tem bolj nam bo gorelo za Marijo naše serce. In bolj ko bomo mi Marijo ljubili, bolj bo tudi ona nas rada imela, bolj priserčno za nas prosila pri Jezusu, svojem Sinu. In tem terdnejše ko se mi zdaj oklenemo Marije, tem bližej jej bomo enkrat tam gori v nebesih. Amen.

Pridiga za zahvaljeno nedeljo.

(Po sredno dobri letini leta 1866)

(Priden kmet podoba dobrega kristjana; gov. J. A.)

„Kar človek seje, to bo tudi žetl.“ (Gal. 6, 8).

V v o d.

Zbrali smo se danes, ljubi moji! da bi dvojni praznik tukaj obhajali. Danes je namreč nedelja po vseh svetih; toraj imate božjo službo doma, ker je vaša cerkvice vsem svetnikom posvečena. Danes je pa tudi zahvaljena nedelja in cerkev nas opominja, da bi se Bogu za poljske pridelke in sicer za vse dobrote zahvalili, ktere nam je pretečeno leto podaril. To bo pa tudi vsak izmed nas rad storil, ker vsak ve, da vse dobro le od zgorej pride, od Očeta luči, in vsak mora spoznati, da nas je Bog letos zopet bogato obdaril. Če te namreč vprašam, ljubi kmetovavec! kako se je letos letina kaj obnesla? kaj mi boš odgovoril? Če hočeš resnico govoriti in Bogu čast dati, boš rekel: „No, bo že, hvala Bogu!“ Morebiti boš zraven pristavil: Se ve, da bi bila lahko še boljša. Na to pa ti že moram odgovoriti, da bi tudi mi lahko boljši bili, pa vendar nismo. Dajmo toraj Bogu čast in spoznajmo obilni blagoslov Božji ter iz serca recimo: „Hvala Bogu za vse pridelke in za dobro letino!“ Srečno sem vse domu spravil in če nas Bog tudi zanaprej milostljivo obvaruje, se nam posebne sile bati ni. Res, lahko smo veseli in srečni se smemo imenovati, če pomislimo, kako žalostno je po drugih krajih, (in kako slaba je letina po drugih krajih). — Koj v naši bližini na Dolenskem jim je po mnogih krajih toča vse pobila, zopet drugod jim je pridelke slana vzela, na Francozkem jim je povodinj veliko škode storila, na zgornjih krajih, po Českem, Moravskem in Dolnje-Avstrijskem so sovražniki polja pokončali in pohodili, na veliko krajih jim je ogenj že spravljene pridelke in pohištva požgal,

Ja, če vse to premislimo, res se smemo še srečne imenovati. Res, da tudi pri nas ni vse obrodilo; tudi pri nas je slana sadje vzela, in sočivje poparila, pa vendar ni senca tako hudo, kakor so takrat nekteri upili. Gotovo, hvaležen kmetovavec danes iz serca Boga hvali za bogati blagoslov njegov in počiva zdaj od svojega truda. Saj je pa tudi jesen za kmeta prijeten čas. Za svoj trud spomladi in po letu zdaj plačilo in počitek vživa. —

Ravno taka pa je tudi v keršanskem življenji, in po vsi pravici smemo reči, da je priden kmetovavec lepa podoba dobrega kristjana. Kakor se kmetovavec pomladi in po letu na polji truditi mora, če hoče jeseni kaj pridelati; tako mora pa tudi kristjan tukaj sejati, delati in terpeti, če hoče, da bo enkrat v večnosti kaj žel in plačila dobil.

Poglejmo toraj danes :

Kako dober kmet polje obdeluje; in učimo se od njega, kako se je nam za nebesa truditi.

Tudi jes bom danes seme sejal v vaše serca; Bog pa naj temu semenu tudi dobro letino da in vaše serca omeči, da bi seme prineslo stoteren sad.

R a z l a g a.

Ko je naš Zveličar po zemlji hodil in ljudi o njihovem poklicu poučeval, je dostikrat množici v prilikah govoril, da so ga toliko ložej razumeli. In ker so se judje s poljedelstvom, s ribstvom in pašo pečali, je največkrat svoje prilike od kmetovavca ribčca ali pastirja jemal. Vzemimo pa tudi mi danes priliko od kmetovavca in vidili bomo, da je dober kmetovavec podoba dobrega kristjana. Jes namreč rečem: Ako bi mi za svojo dušo tako in toliko delali, kakor in kolikor dela kmet za svoje polje; gotovo, ljubi moji, potem bi bilo naše plačilo obilno v nebesih. —

Pa poglejmo zdaj kmetovavca pri njegovih delih.

1. Kaj ne, ljubi moji! kmet mora orati in sejati, če hoče kaj žeti; se mora truditi in veliko terpeti, če hoče kaj pridelati. — Ravno taka je s kristjanom. Tudi on mora tukaj dobro delati, če hoče tam plačilo dobiti; tudi on se mora tu zatajevati in premagovati, če hoče tam krono zveličanja prijeti.

Delo na polji je res včasih zelo težavno in neprijetno. Treba

je večkrat zgodaj vstajati, gnojiti, težko orati, saditi, sejati, pleti, kopati, mlatiti, kositi ali kaj drugega delati in celi ljubi dan v hudi vročini stati. Kaj ne, ljubi moj kmetovavec! včasih je bilo prav težko? Včasih si ves spehan in truden na večer domu prišel, tako truden, da se ti še jesti ni ljubilo in da si ves nevoljen rekel: „Oh, človek bi kar vse popustil!“ Alj povej mi, zakaj pa nisi pustil, zakaj si zopet drugi dan zgodaj na polje šel? Zato, praviš, ker bi sicer nič ne pridelal. Dobro! Zdaj te pa imamo! Upanje, da boš kaj pridelal, to upanje ti je moč dajalo, da nisi omagal in vsega popustil. — Ali se pa kristjanu ne godi ravno tako? Ako hočeš dober kristjan biti, moraš zmeraj Božje zapovedi rad in natanjko spolnovati; to pa tudi ni ravno preveč lahko!

Težko je, hitro in brez obotavljanja vbogati; težko je, zmiraj razžalniku odpuščati; težko in neprijetno je, v gerdem vremenu dalje v cerkev hoditi; težko je, postne dni mesenih jedi se zderževati; težko je, svojih grehov se obtoževati; težko je, slabe tovaršije se ogibati; pregrešno znanje raztergati, ja to in še veliko drugega je težko za kristjana, — pa vendar mora vse to storiti, če hoče nebesa zaslužiti. Kakor kmetovavca pri terdem delu upanje na dobro letino krepča in poterjuje, tako mora tudi kristjana upanje večnega življenja in neskončnega plačila v nebesih spodbdati, da se premaguje in da terpi, če mu je še tako težko in zoperno. Kaj pa, da moramo vse le zavoljo Boga delati in terpeti, vendar ni prepovedano, da bi se z upanjem večnega plačila tolažiti ne smeli. Saj se tudi kmetovavec, kteremu pot od čela teče, kteremu roke kervavé in noge težke prihajajo, s tem tolaži, da sam pri sebi reče: „Le naprej, saj pride kmalo jesen, potem bom plačilo vžival in od težkega dela počival“. Reci tudi ti tako, ljubi kristjan! kedar te skušnjave nadlegujejo, kader te nadloge tlačijo, kader ti je težko, grehu in pregrešnemu veselju vstavljati se; poglej proti nebu in zdihni: „Vojskovati se hočem, dostati hočem, če je prav težko; saj vse preide, za vojsko pride zmaga, za delom plačilo, tam gor pri svetnikih v nebesih se bom spočil in plačilo prejel, kterega je Gospod Bog vsem obljubil, kteri ga ljubijo; tam gor ne bo več bolečin, ne bo več težav ne vpitja, tudi smerti ne bo več, ker bo vse prejšno prešlo“!

2. Marsikteri kmetovavcev danes ni preveč vesel ali vsaj ne tako, kakor drugi. In zakaj ne? Zato, ker si je premalo prizadeval, ker je premalo sejal ali pa clo nič. To pa veste, da se tam žeti ne more, kjer se sejalo ni, in da tisti, ki je malo sejal, tudi veliko žeti ne more. (2 Kor. 9, 6.) — Taka se tudi kristjanu godi. Kdor v tem življenji nič za svojo dušo, za svoje zveličanje ne stori, tudi tam plačila pričakovati ne sme. To naj nas tedaj spodbada, ljubi moji! da se tukaj trudimo in delamo za nebesa, kolikor naj bolj moremo; več ko bomo sejali, več bomo tudi želi.

3. Dobro pa tudi veste, kerš. poslušavci! da je pri poljedelstvu veliko na času ležeče, in da se nekatere dela kar nič odlašati ne smejo, če hoče kmetovavec, da se mu bo letina dobro obnesla. Tacega bi morali za neumnega imeti, ki bi pšenico ali rež še le o kresu ali v sv. Jakopu sejal. Vsak bi mu lahko rekel: „Prijatelj, iz tega ne bo nič, za letos si že zamudil!“ Tako, ravno tako je s kristjanom. Vsak, kdor svoje poboljšanje na stare dni odlašá, v mladosti pa za svoje zveličanje nič storiti noče, je podoben temu nespametnemu kmetovavcu. V mladosti moramo se-jati, to je v pomladi našega življenja, v mladih dneh moramo skrbeti za svojo dušo — v starosti — pa saj ne vemo če bomo kdaj stari — v starosti je dostikrat že prepozno. Kakor tedaj kmetovavec ne sme odlašati in se s tem motiti: To bom že jutre storil, saj je še čas; ker vemo, da čas hiti in da se hudo speče, kdor pravi čas zamudi: tako tudi kristjan svojega poboljšanja in spokorjenja na starost odlašati ne sme. Nihče naj se ne moti in nikar naj govori: Bom že, bom že! Kakor sad v jeseni več ne zori, tako se tudi človek v starosti težko poboljša, če popred za to nič storil ni; zakaj na stare dni je lepi in gorki čas že preč in noč se bliža, tista noč, v kateri nam več delati ni moč. Nikar ne reci: Bom pa jutre. Kakor je pri poljedelstvu včasih na enem tednu, ja na enem dnevu veliko ležeče, tako mora tudi kristjan vsak dan zvesto za svoje zveličanje delati, ker dan, ki je šel enkrat za Božjo gnado, ne pride več nazaj. Recimo toraj s kraljevim prerokom in s sv. Avguštinom: Rekel sem, danes, koj danes bom začel na svoje zveličanje misliti in kar nič več tega naj potrebnišega opravila odlašati! —

4. Dalje je pri poljedelstvu tudi veliko na tem ležeče, kaj kdo seje. Če bi le plevel sejal, ne more upati, da bo pšenico žel; zato piše sv. Pavl: Kar človek seje, to bo tudi žel. Kaj bi kmetu pomagalo, če bi še tako gnojil, če bi še tako trudil in potil se, pa bi le plevel in ljuliko sejal. Zastonj ves trud: Iz ljulike ti na veke pšenica ne bo rastle. — Tako je tudi s kristjanom. Veliko se jih peha noč in dan, veliko jih terpi vsakoršne nezgode, pa vse to le zavoljo časnih reči, vse le zavoljo greha in nasitenja hudega poželjenja. Kar so si tudi prizadjali, iz grešnega semena ne more nikdar sad za nebesa izrastiti. Iz ljulike zopet le ljulika priraste; ljulika pa se, kakor veste, izterga, izpulj in v ognej verže. Tako se bo tudi tistim godilo, ki le greh sejejo, le za greh delajo in terpé. Kar so sejali, to bodo želi. „Kdor v mesu seje, bo od mesa tudi žel pogubljenje; kdor pa seje v duhu, bo od duha žel večno življenje“, govori sv. Pavl. (Gal. 6, 8.) —

5. Zadnjič pa tudi vsak kmetovavec dobro ve, da je ves njegov trud zastonj, če mu Bog ne pomaga in polju blagoslova ne

da, zakaj ne tisti, ki sadi, ne tisti, ki poliva, je kaj; ampak Bog ki rast daje. (1 Kor. 3, 7.) Zatoraj tudi pobožen kmet ne pozabi na molitev in večkrat prosi Boga, da bi njegovo delo in polje blagoslovil. — Ravno tako tudi kristjan za nebesa nič storiti ne more, če mu Bog ne pomaga in svoje gnade ne da. Zatoraj je tudi vsacega kristjana sveta dolžnost, da rad moli in Boga za gnado prosi, da večkrat sv. zakramente prejema. Kar je pohleven dež in gorko solnce za polje, to je gnada božja za keršansko življenje. —

Dokler so žita in sadeži še na polji, niso še gotovi, če bi še tako lepo stali. Ena nevihta, ena huda ura v kratkem času vse upanje in težko delo kmetovavca v enem hipu, v malo minutah pokonča. — Tako tudi kristjan, naj bo še tako pobožen, še tako v dobrem vterjen, do konca svojega življenja zveličanja ni gotov! Le en trenutek naj ga Bog zapusti, in vse je preč, kar si je popred za nebesa pridobil. — Toraj moramo svoje zveličanje s strahom delati in Boga za gnado stanovitnosti prositi; zakaj le tisti, kdor bo do konca stanoviten, bo venčan.

S k l e p.

Ljubi moji! Spomnil sem vas danes na vaše kmečke dela; spomnite se pa tudi vi na te nauke, ktere sem vam danes dal, spomnite se jih posebno takrat, kader obdelujete svoje polja. Kakor se morate truditi za vsakdanji kruh, trudite se in terpite tudi za nebeško plačilo; kakor morate ob pravem času polja obdelovati, tudi poboljšanja ne odlašajte na stare dni; kakor le iz do-brega zernja tudi lepi sad pričakovati smete, tako vedite, da po slabem življenji in po grešnih navadah srečna večnost priti ne more; kakor brez blagoslova božjega ves vaš trud nič ne pomaga, tako tudi brez molitve in zakramentov večnega veselja doseči ne morete. Delajte in storite tako za svoje zveličanje, kakor delate za svoje polja in dosegli bote večno plačilo v nebesih. Amen.

Pridiga za dan sv. Uršule.

(Vojska za čistost; gov. J. A—st.)

In pripravljene so šle ž njim na ženitnino in duri so se zaperle. Mat. 25. 10.

V v o d.

Zbrali smo se tukaj danes, da bi obhajali praznik nebeške svetnice, ktera je posvetne sladnosti in veselja zaničevala in raji vse preterpela, raji tudi življenje dala, kakor da bi bila devištvo zgubila. Posebno lep biser iz nebeške krone svetih devic so si vaši predniki zbrali, da bi ž njegovo bliščobo to cerkvico razsvetljevali, ko so sv. Uršulo njeno patrono zvolili. Sv. Uršula je bila gotovo ena tistih pametnih devic, ktere so, ko je ženin prišel, pripravljene bile in so šle ž njim na ženitnino.

O neizrekljiva sreča, o nezapopadljivo plačilo za pametne device, t. j. za pravične duše, katerim so, ko se iz tega svetá ločijo, nebeške vrata odperte in grejo v veselje svojega nebeškega ženina! Noben človeški jezik ni vstanu dopovedati tistega veselja, ki ga pravične duše občutijo, kedar večno krono prejmejo. One Bogá imajo in Boga imeti, je nar večá sreča. Ali neizrekljiva revščina, neizmerna nesreča je pa za tiste duše, katerim so, kedar se iz tega sveta ločijo, nebeške vrata zaperte in morajo prežalostni glas slišati: Jes vas ne poznam! — Kaj bi pomagalo človeku, ko bi v tem življenji tudi cel svet njegov bil, ko bi se mu vse ljudstva vklanžale, ko bi mu bili vsi zakladi odperiti, ko bi mu bile vse sladnosti na ponudbo. Jes vas ne poznam, večno večno ne, vrata so zaperte.

Na zemlji, v tej solzni dolini, je veliko rev in nadlog. Nekteri ljudje so vendar v tako grozovitnem terpljenji, da le slišati od njega, se mora človeku milo storiti in se ni vstanu solz zderžati, če le nima jeklenega serca. Vendar vsa žalost na zemlji ni nič proti tisti žalosti, ki jo bodo zaveržene duše (takrat občutile, ko bodo pred zapertimi nebeškimi vrati strašni glas zaslišale: Jes vas ne poznam! Ta žalost bo toliko večá, kolikor daljša je neskončna večnost proti hitro minljivemu pozemeljskemu življenju.

Ko svoje ljube poslušavce iz tega svetega kraja pogledujem, kako z odkritoserčno ljubeznijo jes želim, da bi mi vsi prišli v

večno življenje, da bi nobena duša ne zaslišala tega strašnega glasú: Jes te ne poznam!

Da pa v večno veselje pridemo, potreba je, ne le devica, ampak pametna devica biti. Kaj se pa to pravi pametna devica biti, ali kaj je za to potreba, da homo mogli v nebeško kraljestvo priti, pové nam sv. Leo Veliki; potreba je: prvič dobrih del, drugič čistega življenja in tretjič stanovitnega upanja na nebeško domovino. Če nam zmed teh treh reči le ena manjka, ne bomo spuščeni na nebeško ženitnino.

Ljubi moji! nar drajša med temi je pa čistost. O ko bi vendar ljudje vedeli, kateri si dostikrat vse prizadevajo, da bi sebe in druge ob ta dragi zaklad pripravili — ko bi ljudje vedeli, da ta čednost jih čez vse srečne dela, nečistost pa reve in nadloge množi, zdravje in življenje jemlje in pekel s pogubljenimi polni. Reve in nadloge, ki se zmiraj bolj po zemlji razširjajo in pa praznik sv. Uršule, vaše patrone, me danes priganjajo, vam zgled sv. Uršule pred oči postaviti in iz njenega življenja pokazati, s kakoršno močjo se je zoper sovražnike sv. čistosti vojskovala; potem bom pa posebno ženski spol podučil, kako si taka ženska moč zadobi. Poslušajte!

R a z l a g a.

1. Sv. Uršula, devica in mučenica je bila leta 362 na Angleškem rojena. Njen oče Dionok je bil knez v deželi Kornvels; bil je imeniten zavoljo svoje hrabrosti, pa tudi zavoljo svojega pobožnega življenja in kerš. ljubezni do bližnjega. Mati sv. Uršule je bila pobožna Daria. Oče in mati sta z vso skerbjo svojo hčer v keršanstvu podučiti dala; in kakor rožica na vertu je cvetela mlada deklica; zalo je bilo njeno obličje, še lepše njene čednosti. O keršanske deklice! po izgledu sv. Uršule v mladih letih že začnite sveto živeti in skerbite za to, da bo lepa vaša duša pred Bogom in nebom; zakaj telesna lepota brez dušne lepote nič ne pomaga. Prazna je lepota, goljufiga je priljudnost, ženska, ktera se Gospoda boji, bo pohvaljena.

Kmaló so nar žlahtniši mladenči sv. Uršulo snubili in njen oče je tudi želel, da bi bila kakega kraljevega sina si zbrala, da bi bil s to zvezo svojo veljavo in moč zoper unajne sovražnike zvišal in vterdil. Pa sveta devica si je že Jezusa za svojega ženina izvolila in sklenila v deviškem stanu služiti le Bogu.

Tisti čas je bilo Angleško pod oblastjo mogočnih Rimljanov in viši deželni poglavar in vojskovodja rimski na Angleškem je bil Maksim. Leta 382 pa se je Maksim zoper svojega cesarja Gra-cijana spuntal in od svojih vojščakov za cesarja oklicati dal. Hitro

po tem se Maksim s svojo vojsko čez morje podá, na Francosko plane, si ondotne cesarske vojake pridruži, poviša ž njimi svojo oblast, si deželo Armoriko, zdajno Bretanj, na Francoski zemlji silama osvoji, jo med svoje vojšake razdeli in njih junaškega vojskovodja Konan-a za njih vojvoda zvoli. Konan Maksimu svetuje, naj svoje vojščake na njih novem posestvu oženi, ker potem mu bodo toliko zvestejši služili. Neveste svojim vojakom naj na Angleškem poišče, ker hčere v tej novič pooblasteni deželi so še malikovavstvu vdane. Ta svet Maksimu močno dopade; brez odloga pošlje na Angleško toliko množ, naj toliko deklet izberó in jih na Francosko pošljejo, da se bodo njegovi vojšaki ž njimi zaročili in ustanovili v njim odločenih krajih.

Anglečani so v to snutbo radi dovolili, nekaj zato, ker so vojšaki večidel bili njih rojaki, nekaj pa zato, ker so se nadjali, da hoče cesar jih bogato obdarovati. Veliko lepih, mladih je bilo odbranih in med njimi nar imenitniša sv. Uršula. Viši vojvoda Konan je namreč njenega očeta silno prosil, da naj mu jo za ženo dá in oče, ki je Konanove čednosti in junakost dobro poznal, je v to rad dovolil, ker menil je, da bo svojo ljubo hčer srečno storil. Sv. Uršula je še enkrat povedala, da bi raji daleč od posvetnega šuma svoje življenje doprinesla; poslednjič pa, ker je vidila, da s svojim vpiranjem očeta žali, je iz otročje pokorščine vendar le dovolila, terdno prepričana, da bo Bog vse prav obrnil.

Ko so ladje že pripravljene bile, device sprejeti, tedaj je sv. Uršula še enkrat pokleknila in molila: „Ti moj božji Zveličar, vidiš v globočino mojega srcá, ti veš, da za čast in bliščobo tega sveta nikoli nisem porajtala, ampak da sem le tebe ljubila, le tebe doželela. Če mojega darú ne zaničuješ, o vslíši mojo prošnjo in skerbi zdaj za-me. Vodi me k mojemu večnemu zveličanju po svoji božji volji in v svojo čast.“ – In zdaj grejo sv. Uršula in njene tovaršice, ki so se tudi Bogu v roke podale, v ladije in so jih čez morje proti Francozki zemlji peljali. Božja volja pa ni bila, dati jih posvetnim ženinam; Jezus jih je za svoje neveste izvolil.

Ladje so polne mladih, še nedolžnih nevest po globokem morju plavale. Zdaj vstane tako hud vihar, da je barke od Francozkih pokrajin na nemško zemljo zanesel in prišle so v imenitno mesto, ki se Keln na Rajnu imenuje. Tisti čas so pa ravno v tiste kraje divji, še neverni Huni (preddedi sedajnih Vogrov) privreli, ktere je cesar Gracian v pomoč zaklical, nasprotnega cesarja Maksima vžugati. Divji, neverni vojaki se devic lotijo, jih hočejo v svoje nesramne želje prisiliti in ob devištvo pripraviti; ali sv. Uršula se vstavi in svoje tovaršice serčno nagovori, rajši umreti, kakor v pregrebo dovoliti. Njena beseda obvelja; vse njene družice se vsakemu prilizovanju, nagovarjanju in žuganju divjih Hu-

nov serčno vstavljajo in ohranijo svoje devištvo. — O to je lepo in veselje angeljev, kader se dekleta med sebo hudega varujejo in posvaré!

Gerda, nesramna ljubezen divjih vojakov se v divjo grozovitnost spremeni. Ker vidijo, da serčnih devic svojim živinskim željam ne vklonijo, razserdijo se in device l. 383 dne 21. oktobra s sulicami pomoré in s pušicami postrelé; med njimi tudi sv. Uršulo. Samo ena, Kordula po imenu, se je v strahu prikrila in vbežala; ali hitro svojo maloserčnost spozná, se drugo jutro poverne in prejme poslednja tovaršic sv. Uršule veličastno krono device in marternice.

Trupla svetih devic so bile v mestu Kelnu pokopane in njih grobi od Boga z mnogimi čudeži poveličani. Koliko je ravno bilo devic, tovaršic sv. Uršule, ne ve se prav; so, ki pravijo, da jih je 11 tavžent bilo. Pa naj jih bo, kolikor hoče; zadosti nam bodi vedeti, da veliko jih je bilo in da zdaj se v nebesih veselé in za nas Boga prosijo.

Zdaj ste slišali, s kakoršno močjo se je sv. Uršula zoper sovražnike sv. čistosti vojskovala in je zmagala, dasiravno je deklica bila še le 20 let stara. Zdaj pa imam še ženski spol, posebno pa dekleta podučiti, kako bi tudi lahko močne postale, kakor je sv. Uršula bila. Pa tudi možki spol, fantje in možje, naj mojih besed nikar ne preslišijo, tudi med njimi se najdejo dostikrat revčiki in bi jim bilo potreba večé moči.

2. Sicer so vsi ljudje slabi in vsem je potreba vsak dan in vsako uro moliti: „Nas ne vpelji v skušnjavo!“ Posebno slab je pa ženski spol in zato ga tudi imenujejo slabi spol. Kako lahko in hitro tudi dobro izrejena deklica pride ob vero in čednost, če se začne z malopridnimi ljudmi pečati, ali na prepovedane razsveseljevanja hoditi! Ali kako slaba se ženska oseba dostikrat pokaže, kader v kako potrebo pride; kako hitro ji dostikrat vpade serce; kako milo joka, žaluje in toži; ali kako lahko se da v neumnost in pregreho zapeljati, če se ji v revščini in v nadlogah ponudbe in oblube delajo! Za to se je hudič v paradizu nar poprej do žene obernal, ker je vedel, da bo njo ložej zapeljal, kakor moža. Iz druge strani pa v življenju sv. Uršule vidimo serčnost in moč, kakor je dostikrat pri tavžent in tavžent možéh najti ni. To pa ni prišlo od tod, kakor da bi bila sv. Uršula izjema od ženskega spola, ali kakor da bi bila z možko dušo obdarovana, ampak tako moč zamore vsaka deklica in vsaka žena tudi dobiti, to je namreč moč božje gnade, ktera se v slabih moč-na kaže. Kolikor bolj kaka oseba moli, vredno sv. zakramente prejema in si prizadeva po keršansko živeti, toliko močnejši prihaja od znotrej. Ona ima Boga svojega varha, kteri njene reči

ravná, ima pa tudi notrajno pomoč, ki v vsaki potrebi serčnost, moč in stanovitnost v njeni duši obuja. Zato se nikdar s slabostjo ne moreš izgovarjati, kader grešiš; zakaj tisti, ki je device, žene in vdove močne storil, da so brez strahu smerti marternikov na-proti šle, je tudi naš Bog; kar ti v skušnjavah tvoje lastne moči primanjkuje, to ti Vsegamogočni zadosti in obilno s svojo čezna-turno gnado dodá. Derži se zvesto in terdno naukov in pripo-močkov sv. vere, potlej bo tudi Bog tebe deržal, da ne boš oma-hovala in padla, ampak terdno boš stala, kakor zvezda na nebu, kader na zemlji viharji bučé. Amen.

Govor o dvajsetletnici Kerških in Lavantin-skih sošolcev v Žabnicah 22. avg. 1871.

(Tri lepe strani te obletnice; gov. L. F.)

„Spolnite moje veselje s tem, da ste enega spoznanja, ene ljubezni, enega serca, ene misli“. (Filip. 2, 2.)

V v o d.

Preljubi! vidite nas zbranih 12 duhovnov in gotovo bi radi vedeli, kaj to pomenja? Vam to razjasniti je ravno moj namen. Storim to narpred v priliki.

Zjeseni, kedar se lastovke pripravljajo na odhod, se zbirajo v trope, zdaj zletijo, zdaj obsedejo in žvergolé, kakor da bi se htele pomenkovati o svojem potovanji.

Kmalu potem pride jutro in ni videti več ne ene lastovke.

20 let je preteklo, kar se je z nami nekaj enacega prigodilo. Skupej smo se učili, eni več, drugi manj let, in to nas je vezalo z vezjo prijateljstva in ljubezni. Prišel je čas, da so nam naši škofje rekli: Idite po svetu, učiti, kerščevat, past Kristusove ovčice. Bili smo kot lastovke na odhodu. A preden se razidemo, zapišemo in podpišemo tole pismo, v katerem se vsi zavežemo, da se snidemo, kar bo nas še živih, v 20 letih pri enem od nas sošolcev. Ondi hočemo narpred obhajati opravilo za pomrte prijatle, potem zahvalne daritve za žive.

Spolniti ta sklep in našo obljubo vidite nas tukaj zbrane, prav kakor lastovke, ki se po dolgi ločitvi zopet snidejo. Videli ste, da smo narpred opravili opravila za pomrte, — imamo še opraviti zahvalne daritve za nas žive in za vse.

Preljubi prijatelji in ljubi farmani! verjemite mi, da sem se téga dne že dolgo veselil, veselim se ga posebno danes, da je starodavna cerkev sv. Iljna tako srečna nas sprejeti k temu imenitnemu opravilu. Prepričan sem, da se tega dneva veselite tudi vi dragi prijatelji! in z nami ve keršanske duše, ki nas vidite združene v ginljivi, priserčni prijaznosti in ljubezni.

Povedal sem vam, zakaj smo se sešli, razložil bi vam pa še rad, kaj pomenja ta naš shod? Ta naš shod ima 3 prelepe strani in trojni važni namen: ker je

a. Znamnje in ponovljenje prave, katoljške, duhovne ljubezni,

b. očitna, zahvala za prejete, dušne in telesne gnade in dobrote;

c. priserčna prošnja za prihodnjost in večnost.

Naj se vam ne stoži, poslušati mojo razlago; Tebe, o mili Jezus, in Tebe preljuba devica Marija, prošim v imenu nas vseh, bodita danes in vselej med nami in z nami!

R a z l a g a .

I. Kaj bi bilo očetovemu ali maternemu sercu milejšega, nego videti vse svoje otroke zbrane v priserčni ljubezni; recite očetje in matere ali ni tako? Ni slajšega za vas, kot videti pravo ljubezen med vsemi svojimi otroci. Glejte to ljubezen med nami! — Nismo vsi ene dežele otroci, niti enega jezika, niti iz enega kraja, še manj iz ene rodovine, — a vendar nas veže ena močna vez, vez pristne, priserčne ljubezni — in ta ljubezen je katoljška, duhovna ljubezen, ktera ne loči ljudi ne po jeziku, niti po deželi, niti po rodu, ampak uči, da smo vsi otroci enega očeta — nebebeškega, kakor tudi edine prave matere sv. katoljške cerkve: vsi bratje in sestre po Kristusu Jezusu.

Nekaj nas pa še ložej veže v ljubezni, — da smo vsi pokli-

cani k enemu posebnemu poklicu, nar imenitnišemu izmed vseh — delati v vinogradu Gospodovem, pasti Kristusove duše, jih učiti in voditi k nebesom. Vojake veže eno bandero, pod katerim služijo, nas pa en in tisti poklic, h kateremu smo poklicani.

V znamuje te ljubezni smo se sešli, da bi jo ponovili, to je prva stran, ob enem tudi prvi namen našega shoda. Zbrali smo se tu v posvečeni cerkvi, ker tu prebiva večna, večlovečna ljubezen božja v presvetem rešnjem Telesu, da v ponovljenji narsvetejše daritve ponovimo prejšno ljubezen.

Te ljubezni se veseli Jezus naš nar Viši duhoven, Marija, mati sv. ljubezni, sv. kat. cerkev, naša ljuba mati, veselijo se je pomrti farmani in verne duše, ker postanejo deležni duhovnih dobrot iz sv. maš, veselite se je gotovo tudi vi!

To ljubezen smo pokazali narpred z opraviлом za pomrte prijatelje. Kat. ljubezen ne obsega le ta svet, ne le žive, — ona sega dalje, čez grob, v uni svet, obsega tudi rajne, — da! ravno ti so njeni posebni ljubčeki, rajnih ne pozabi pri nobeni maši, pri nobenem dobrem delu, ker so uboge duše naše ljubezni nar bolj potrebne. — Zato smo narpred imeli opraviło za pomrte prijatelje, rajnih smo se narpred spomenili, za nje Bogu darovali ves bogati zaklad zasluženja in milost, ki ga je Kristus nam pridobil in ga hrani mati kat. cerkev, pridali smo, kar sami dobrega storiti zamoremo. Zdihnili smo: Oče nebeški, usmiljeni Jezus! vzemi ta dar v spravo za naše rajne prijatelje, podeli jim pomilostenje in prizanesi jim, — non intres in iudicium cum servis tuis, — animabus famulorum tuorum remissionem cunctorum tribue peccatorum — locum refrigerii, lucis et pacis dona eis Domine — tako smo molili in rajnim prijateljem večni pokoj, mir nebeški in veselje voščili in prosili. Ker pa že o rajnih govorim, naj tu vpletem spomenico na njih, najte, da jih vam v duhu stavim pred oči, naj bi se jih tudi vsi kerš. poslušavci spominjali v molitvah. 23 je nas podpisalo to spomenico, 6 od teh je zamrlo.

1. Henrik Khul, umrl l. 1858, 8. jan. 32 let star; ta, ki se je življenja nar bolj veselil, je moral prvi pod zemljo.

2. Jernej Mozgan, iz Kaple doma, korenjak z dušo in telesom, izučen in skušen v trdi šoli siromaštva in terpljenja, mož ves goreč za sveto vero, je zamrl 26. januarja l. 1858, 35 let star in počiva v daljni Afriki, kamor je šel za mizionarja med zamorce in je celih 6 let ondi preživel.

Prisrčno je želel videti še enkrat svojo domovino, svoje prijatelje, a ni je več videl. Bog ga je poklical v boljši dom.

3. Anton Oliban, rojen na Kranjskem, mož slabega života, a bistrega duha in spretnega peresa, počiva pri Mariji na Jezeru že 12. let, zamrl je 8. maja 1860, 36 let star.

4. Anton Kovačič, rojen v Ljubljani, izrejen na Koroškem,

imel sem priložnost, videti njegovo terpljenje pa tudi voljno potepeljivost v dolgi, hudi bolezni; umrl je v Celovcu, 35 let star 18. avg. 1864.

5. Franc Fresl na Českem rojen, tudi vam lj. farmani znan in v dobrem spominu, kajti 5 let je vas učil iz tega mesta — v Naborjetu počiva, kjer je zamrl 40 let star, l. 1866, 15. sept.

6. Jakob Pappler, mož terdue postave, a smrti ni bil kos; v prejšnjih letih vojak je vojaško puško zamenil spet s šolskimi bukvami, in je iz vojšaka postal oznanovavec miru in ljubezni; počiva v nemškem Grebenju, kjer je zamrl 1868, 2. decembra 44 let star.

To so naši rajni prijatelji, katerim želimo in prosimo, naj se jih usmili usmiljeni Jezus in naj jih sprejme v svoje nebeško prebivališče.

O tej priložnosti se spomnimo v ljubezni tudi naših rajnih 2 škofov, ki so roke na nas pokladaje nas posvetili v mašnike in našega vodja Rečickyta, ki so nam bili pravi oče. Bog jim daj večni mir.

Od mrtvih obrnimo se k živim. Dragi prijatelji! ali je še treba ponavljati naše ljubezni, katero smo si vsigdar tako zvesto ohranili? ali ni že to nar očitneje znamenje priserčne ljubezni, da ste na moje vabilo prišli tako radi in skorej vsi? Ni je treba ponavljati, a vendar si danes obljubimo, da hočemo pri vsaki daritvi sv. maše spominjati se živih in mrtvih prijateljev, da hočemo moliti eden za drugega, vsi za vse. To naj bo vez, ktera nas bo vezala za naprej še močnejše, in vsaki dan ponavljala našo ljubezen in prijateljstvo. Upam, da ste vsi mojih misli.

II. Naš shod se je napravil v zahvalo, da Bogu in Mariji izrečemo očitno in priserčno zahvalo za prejete gnade in dobrote. In koliko se imamo zahvaliti! Če je že vsak trenutek, ki ga preživimo dar božje dobrotljivosti in če vsak dar tirja hvaležnost, koliko zahvalo smo dolžni Bogu, ki nam je dal preživeti že toliko let. Zahvalimo se Bogu,

a) za vse gnade in dobrote sploh, ali posebno se zahvalimo

b) da si nas ohranil in potrdil v svoji sveti veri. Slabi smo vsi in vsak ima klicati svoj „mea culpa“, a odpadnika ni bilo med nami in ga menda ne bo. O Jezus ohrani nas tudi za naprej v svoji veri in edinosti.

c) Zahvalimo se Bogu, da nas je poklical v duhovni stan, da smo „electi de grege et vocati in clerum seu partem Domini“. Težek je sicer, in mi slabi, a Bog je nam dajal moči, da smo, kolikor smo premogli, spolnovali njega dolžnosti, grenek je včasih, a vendar smo ga veseli, ker ga nam Jezus osladi.

d) Zahvalimo se Bogu, da nas je oskerbel. Glejte, preljubi!

kakor je Jezus rekel svojim učencem: *Ecce, ego mitto vos sine sacco in sine pera,* — tako se nam je godilo, a vendar nismo stradali. Imeli smo, kar smo potrebovali, in še drugim smo mogli podeliti.

e) Zahvalimo se Bogu, da nas je obvaroval. Vsak od nas je mnogo skusil, kateri več, kateri manj, vsak je bil v nevarnostih zdaj tu, zdaj tam, v nevarnosti na potih, v nevarnostih med prijatelji, v nevarnostih med sovražniki, v nevarnosti pri kugah in boleznih — in milestljivi Bog nas je povsod obvaroval.

Zatorej priserčno hvalo ti izrečemo dobrotljivi Bog! za vse te splošne in posebne gnade in dobrote; nismo jih bili vredni. Ti si nas pa ž njimi obsipal, kako bi se Ti moglo dostojno za nje zahvaliti.

III. Tudi prositi še imamo in to prav veliko. Kaj prositi? Pred vsem pomoči božje k daljnemu delu. Mnogo dela nas še čaka preljubi! mnogo dela, težkega dela! Zdaj se nam pa bližajo leta, od katerih bomo kmalo rekli, da se nam ne dopadajo. Stareji bomo, dela bo pa le več. Na stare dni človek težej dela, ker ni več tako voljen, delo ne gre mu več tako od rok. Drugi ljudje na večer počivajo, nas pa čaka še težeje delo, — zatorej prosimo Boga, naj nam svoje pomoči toliko obilnejši dodaja, kolikor več bodo pešale naše moči.

Stareji bomo, slabeje naše moči, dela pa bo več. Vsako leto je manj duhovnov, ker jih vsako leto več pomrje, kakor jih priraste. Kjer je pa manj delavcev, ondi več dela in po tem takem nas čaka na stare dni več dela, — zatorej prosimo Te o Jezus, ohrani nas voljne in blagoslovi naše delo. Le ti ga moreš rodovitno storiti.

Pa tudi časi so postali drugi, ne vem, ali bi rekel zopernejši ali nevarniši. Kolikor smo imeli pred prijateljev, še več imamo zdaj sovražnikov, zavere se nam stavljajo povsod in od vseh strani, in kar z velikim trudom sejemo ali zidamo, glejte že so sovražne roke pripravljene, da to pokončajo ali poderejo. Pa v Tebe o Jezus zaupamo, v Tebe, ki si dal obljubo svoji cerkvi, da je ne bodo premagale peklenske moči, Tebe pa tudi prosimo ohrani nas v zaupanji in poterpežljivosti, da bi se naše prizadevanje izteklo v tvojo čast in slavo.

Še nekaj prijatelji ne pozabimo; popraviti imamo še marsikaj, ne odlagajmo! Zdaj smo v 20 letih le 6 zgubili, zanaprej se bodo nam grobovi hitreje odperali, smrtna kosa bo hitreje med nami mahala. Popraviti imamo še veliko in še vsak popraviti v časnem in večnem — na duši in na blagu.

Prosimo Te o Jezus! razsvetli nas, da tega ne zabimo, pomagaj nam, da tega ne opustimo.

Še eno prošnjo imamo vsi, eno prošnjo za naj odločnejši čas. Kedar se bo nam ločiti iz tega sveta — in stopiti pred božjo sodbo, tedaj prosimo za se — Domine non intres in iudicium cum servo tuo. O Gospod ne sodi nas po svoji ostrosti, ampak po svoji milosti. O Marija, pomočnica umirajočih, prosi nam milostljivo sodbo pri tvojem Sinu.

S k l e p.

Kerš. duše! razložil sem vam pomen današnjega opravila, ki je trojen a) ponovljenje kerš. ljubezni; b) zahvala; c) prošnja; prosim vas, z nami ponovite ljubezen do dušnih pastirjev; — z nami se zahvalite; z nami prosite Boga in Marijo, da bodo naši rajni prijatelji in da bomo mi živi deležni teh milost, za ktere prosimo. Videli ste danes in učili ste se, kako lepa je kerš. ljubezen in zastopnost, koliko lepši bi bilo na svetu, ako bi bilo več te ljubezni in zastopnosti v nji!

Vi dragi prijatelji! po 20letnem ločenju smo se spet snidli, a kakšne spremembe so se z nami zgodile. 6 ni več živih, ostalim se pa tudi že močno poznajo leta. Mladi, čversti, zdravi smo se razšli — zdaj pa tega ne moremo več reči. Kako bo pa spet v 20 letih? Koliko nas bo takrat manjkalo? Nekteri iz med nas se zadnjokrat vidimo v tem življenju. Naj bo, kar je božja volja; v rokah Gospodovih smo! Ohranimo med seboj prejšno ljubezen in zastopnost, držimo se naše matere, kat. cerkve, držimo se svojih duhovnih predstojnikov, naših škofov, bodimo zvesti delavci Kristusovi in potem imamo upanje se zopet videti in na vekomaj biti združeni: Spolnimo Jezusu veselje s tem, da smo enega spoznanja, ene ljubezni, enega serca, ene misli. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Tevž Ed. je dobil faro Boršt pri Wolfsb. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Rainer Jan, za oskerblj. kaplana v Ladino, Špitzer Jož, v Milstat, Müller Jož, na Muto, Riedl Jož, v Šmarje v lavant. dolini in Strojnik Jož, v Tinje. Umerla sta čč. gg. Šneider Vilj. kaplan in O. Rudolf Zorman benedikt. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Jak. Vindišar duh. pom. v Velesovem, gre za administr. k sv. Magd. na Gori, — Ant. Tramte novp. za duh. p. v Šent Rupert, — Ant. Lenasi z Iga v Vreme, — Jan. Skvarca iz Drage na Ig, — Ign. Ključevšek z Loškega pot. v Drago, — Fr. Avguštin novop., v Loški potok, — Ign. Gregorič kapl. v Idriji za adm. na lok. Terstenik. — Martin Tomec, duh. pom. pri

sv. Petru v Ljubljani, pride za vikarija v Zagorje. — č. g. Matija Absec bivši administ. v Polšnjiku, za duh. pom. v Šmartno pri Litiji. — Ant. Zupančič iz Šmartna v Mengeš. — Jan. Porenta iz Polh. gradca k sv. Petru v Ljubljano, — novomašnik Jernej Primožič v Polhov gradec. — Peter Mohar in šent-Jernej v Škocjan. — Valentin iz Doline v šent-Jernej, — novom. č. g. Jan. Plevanič v Dolino. Jož. Belar iz Postojne v Vodice. Fr. Mali novp., za kapl. v Postojno. Jož. Košir novop. v Borovnico. Fr. Švajger iz Kočevja v Trebno (kjer se g. Jož. Preša začasno poda v pokoj). Fr. Petrovčič sem. duh. v Kočevje. Mih. Kotnik iz Doha v Velesovo. Sim. Zupan z Višnje gore v Dob. Jak. Kalan iz Šmartnega pri Litiji v Višnjo goro. Mih. Sajé od Stare cerkve kočevske v Šmartno pri Lit. Fr. Mekinec novp. k stari cekvi. And. Ramovš novop. v Svibno. Koz. Pavlič kapl. v Škofji loki kot adm. na Rov. Jan. Kobilca kapl. v Šemp. pri N. m., v Škf. l. Matija Erjavec kurat na Podkrajju kot vikar na Černi verh pri Idr. Jož. Vidmar iz Smlednika na Podkraj. Fr. Eržen novop. v Poljane. Mat. Zarnik z Blok kot adm. v Preloko. Jan. Štamcar iz Semiča na Bloke. Jan. Mervec novop., v Semič. Fr. Žagar iz Starega terga pri Polj. na Vinico. Mat. Kadunec z Vinice na Stari terg. Mat. Kralj ko 2. kapl. in benefic. na Stari terg. Jak. Gros od sv. Križa poleg Turna v Idr. Fr. Porenta novop., k sv. Križu. Jan. Babnik od šent-Jernej v Dolenjo vas. Jan. Klofutar od šent-Jurja pri Svibnem v šent-Jernej. Leon Lotrič sem. duh., v šent-Juri. Sim. Pleničar s Trebelnega kot adm. na Planino. Igu. Žalehar novop., na Trebelno. — Umrli so čč. gg.: Kapelj Jak., Prijatelj Pet. in Pakiž Jak. R. I. P.

Lavantinska škofija: Jož. Sorglechner v Šetale. Fr. Polc za I v Vitanje. Ant. Drozeg k sv. Urbanu pri Ptujem. Jož. Kolaric za I v Trebovlje. Joz. Sever v Koprivnico. Blaž Cilenšek v Dramlje. Jan. Jakopina v Loko. Martin Lapuh v Iram. M. Škerbec za I v Trebovlje. Ant. Breznik na Kalobje. Jože Hemah za II na Vransko. — Za kapl. so sledeči čč. gg. novom. nameščeni: Matej Slekovec v Središče. Jak. Korošak k sv. Rupertu pri Laškem. Martin Napast v Kapele pri Brežicah. Fr. Leber v Podsredo. Rupert Šuta v Laporje. — Č. g. Fr. Naprudnik je stopil v pokoj.

Terzaška škofija. Č. g. Jož. Bartl, bivši duh. pom. pri sv. Joani blizo Tersta, gre ravno tako k sv. Jakopu v Terstu, na njegovo mesto pride č. g. Jož. Omers, bivši d. pom. in šolski učenik v Černemverhu (Vertenelio); na tega mesto Dragotin Žnideric bivši duh. pom. v Moščenicah; v Moščenice gre novoposv. Andrej Brozovic. V Buzet (Finguento) pride novop. Jakop Daris. V Momian za subdiarja Simon Sfečič novop. č. g. Jan. Varl, bivši duh. pom. v Lovranu gre ravno tako k sv. Jakopu v Terstu. Č. g. Blaž Korošič bivši plovnik v Zdranju in zadni čas administrator v Gročani za volj bolehnosti je dobil pensijon.